

EDITORIÁL 03

AKTUALITY

Z arci/diecéznych charít 04
Zo sekretariátu 06

TÉMA

Utečenci 08

INICIATÍVA

Pobyt ukrajinských rodín v Tatrách 20
Kto pomôže, keď nie my? 30

ROZHOVOR

Štvrťstoročie obetavej práce pre SKCH 22

PROJEKT

Novinky v projekte Adopcia na diaľku® 21
Projekt Train to Care 24
Spoločne zlepšujeme život komunity v Kibeho 26

ZBIERKA

Zbierka na pomoc Nepálu a Zbierka školských pomôcok 28

SKCH V OBRAZOCH

Irak 32

12

26

32

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity
Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
Fax: 02-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500 ČSOB Bratislava

Bratislavská arcidiecézna charita
Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Sperbank

Trnavská arcidiecézna charita
Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 4008297855/7500 ČSOB Trnava

Diecézna charita Banská Bystrica
Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita
Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava
Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice
Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka charita Prešov
Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
http://www.gkcharita-po.sk/
Účet: 4008425976/7500 ČSOB, VS: 001-10

**Gréckokatolícka
eparchiálna charita Košice**
Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialnacharitakosice@gmail.com
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Diecézna charita Žilina
Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
http://www.charitaza.sk/
Účet: 0424702305/0900
Slovenská sporiteľňa Žilina

Diecézna charita Nitra
Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: sekretariat@charitanitra.sk
http://www.charitanitra.sk/
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Slovenská katolícka charita (SKCH) poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmyšľanie.
Pre viac informácií: info@charita.sk, www.charita.sk

Naša malá veľká krajina

foto: Ivan Duda

Sú medzi nami a preto tváriť sa, že ich nevidíme nie je správne. Migrujú, lebo sa boja a hľadajú to, čo my poznáme. Je to **domov**. V roku 2014 bolo na svete takmer 60 miliónov násilne presídlených osôb. Denne opustilo svoje domovy v strachu o život 42 500 ľudí. Tento rok sa môžeme iba domnievať, nakoľko ovplyvnia tieto čísla prepchaté lode utečencov v Stredozemnom mori a utečenecké tábory v Rakúsku a Maďarsku. Napriek rozporuplným správam v médiách, Slováci sú národom, ktorý bol vždy ochotný podať pomocnú ruku iným. Kým v minulosti sme ju prijímali zo sveta my, teraz sa dostávame do úlohy, že sami môžeme pomáhať.

Začiatkom augusta pripravila Slovenská katolícka charita (SKCH) v spolupráci s Konferenciou biskupov Slovenska (KBS) leták, ktorý vysvetľuje najdôležitejšie fakty o utečencoch a migrantoch vo svete a u nás. Ľudia na Slovensku nevedia, čo majú od prichádzajúcich migrantov čakať, obávajú sa neznámeho a vo väčšine prípadov si pletú a zamieňajú základné pojmy. Leták bol rozposlaný do farností na Slovensku, aby ukazoval problematiku utečencov v reálnych číslach a faktach. Jeho ukážku nájdete v našom časopise na strane 11.

Otázky migrácie sú v súčasnosti veľmi citlivou témou v Európe. Slovensko má šťastie, že patrí medzi mierumilovné krajiny, ktoré sa nezmietajú v občianskych vojnách či iných nepokojoch a ani sa po jeho území nepreháňajú divokí, po krvi bažiaci teroristi. Aj napriek tomu denne zápasíme s vlastnými problémami a čelíme vlastným otázkam prežitia v kapitalistickom svete, v ktorom platíme každému a za všetko. V susednom štáte na Ukrajine sa bojuje. Je to ďalší dôvod, prečo sa ešte viac uzavrieť a nepustiť k nám nikoho iného, kto naruší náš krehký mier alebo je to dôvod, ako sa otvoriť pomoci svojim bližným a iba vrátiť to, čo sme v minulosti dostali aj my – „**Pomoc bližnému.**“

V rukách držíte časopis, ktorý sme venovali prevažne téme utečencov na Slovensku a vo svete. Utečenci sa naozaj nachádzajú medzi nami. Približujú to články psychologičky Anny Balgovej a sociálnych pracovníčok z Košíc a Žiliny, ktorý sa venuje utečencom na Slovensku. Prostredníctvom fotiek a dramatického článku o situácii na Blízkom východe Anna Bartošová opisuje zanikanie kresťanských komunít na arabskom území a rozpráva strastiplné príbehy ľudí z Iraku. Vďaka patrí pánovi Branislavovi Škripekovi, s ktorým sme mali možnosť sa porozprávať a z vlastnej skúsenosti nám vyzorával to, čo zažil na vlastnej koži v Sýrii.

Druhé vydanie časopisu Charita prináša aj pozitívne správy. Prešovská charita usporiadala pre ukrajinské rodiny z vojnovnej zóny pobyt v Tatrách a projekt Adopcia na diaľku zaradil do programu deti a študentov z nových oblastí. Kladnej odozvy sa tešia opatrovateľské kurzy Train to Care Moniky Pribelovej, ktoré poskytujú opatrovateľkám pracujúcich v Rakúsku praktické školenia v starostlivosti o seniorov v zahraničí. Tesne po revolúcii začala pre SKCH pracovať Mária Takáčová. V rozhovore prezradila, čo ju na práci pre charitu a projekt Adopcia na diaľku baví najviac a že Slováci majú veľké srdcia a ochotne podávajú pomocnú ruku slabým a hladným aj napriek vlastnému nedostatku.

Prijemné čítanie Vám praje,

Bernadetta Múdra

VYDÁVA Sekretariát Slovenskej katolíckej charity; IČO 00179132; ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/5443 1506, fax 02/5443 3097, e-mail: sekretariat@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 140; Zodpovedný redaktor: Bernadetta Múdra, Tomáš Horváth; Spolupracovali: Anna Balgová, Lenka Berová, Stanislava Hulinová, Anna Bartošová, Anton Frič, Tomáš Horváth, Bernadetta Múdra, Mária Rajňáková, Martina Borčíková, Monika Pribelová, Hugo Gloss; OBÁLKA: Anton Frič; Foto: Caritas Internationalis, Anton Frič, sr. Ivica Kúšiková SSpS, Bernadetta Múdra, Tomáš Horváth, archív: SKCH, ADCH a DCH, Lenka Berová, Stanislava Hulinová, Branislav Škripek, DSS a RS Samária, Zuzana Bičejová, farnosť Charkov; GRAFICKÁ ÚPRAVA: SKCH, Ivan Duda; VÝROBA: PACE print, s.r.o.; REGISTRÁCIA MK SR EV 3635/09, ISSN 1338-1504; Časopis je nepredajný, jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom/darom na číslo účtu: 0176875345 / 0900, v.s. 182.

Časopis je nepredajný, vychádza trikrát do roka vďaka darcom Slovenskej katolíckej charity.

Jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na číslo účtu: 0176875345/0900, v.s. 182.

Žilinskí seniori sa zapojili do celoslovenského podujatia Naše mesto 2015

So seniormi z Domu charity sv. Kamila sme zažili pravú opekačkovú atmosféru v lesoparku v Žiline. Zapojili sme sa do celoslovenského podujatia Naše mesto 2015, v rámci ktorého sme dňa 12. júna 2015 strávili dopoludnie v prírode, opiekli špekačky a pochutnali si na dobrej zmrzline a kávičke. Spoločne strávený čas mimo zariadenia bol pre všetkých seniorov povzbudivým a milým zážitkom.

DCH ZA

Spoločná pomoc pre Ukrajinu so skautmi z Ľvova

Od 25. marca do 25. mája 2015 prebiehala v Prešove a v Košiciach zbierka materiálnej humanitárnej pomoci pre ukrajinské rodiny z vojnovnej oblasti cez skautov z Ľvova, ktorých osobne pozná vладыka Milan Lach, SJ a tiež v spolupráci s Caritas Užhorod, zastúpenou riaditeľom o. Miroslavom Rusyom. Snaha pomôcť našim susedom oslovila mnohé školy, farnosti, skupiny i jednotlivcov. Vďaka angažovanosti misionárskych rodín a dobrovoľníkov Arcidiecéznej charity Košice sa počas akcie vyzbieralo približne 3 700 kg rôznych trvanlivých potravín, drogerie, kojeneckých potrieb, oblečenia pre deti, spacáky, paplóny, posteľné prádlo, uteráky...a iné využiteľné veci. Vďaka patrí Strednej odbornej škole podnikania v Prešove, Strednej zdravotníckej škole na Kukučínovej ulici v Košiciach, Strednej zdravotníckej škole sv. Alžbety, Spojenej škole sv. Košických mučeníkov, Katolíckej strednej pedagogickej školy a Univerzitnému pastoračnému centru v Košiciach. Predajňa Metro Košice umožnila organizátorom nakúpiť potraviny bez DPH a zároveň usporiadala zbierku potravín priamo v predajni. V stredu 27. mája 2015 bola pomoc zo zbierky doručená skupine skautov z Ľvova v kláštore v Mukačeve, Ukrajina. Ďalšie auto pomoci dorazilo do Katechetického centra v Užhorode, v ktorom sa sestry Congregatio Jesu starajú o približne 250 utečeneckých rodín z Donecka a Luhanska.

GKCH PO a ADCH KE

Prvopiatkové potravinové zbierky v trnavských farnostiach

Trnavská arcidiecézna charita začala v roku 2014 s projektom budovania siete farských charít. Keďže pri svojej práci v charite sa stretávajú s ťažkými osudmi ľudí, ktorí žijú vo veľmi skromných podmienkach, bol to pre nich dostatočný impulz pre začiatok prvopiatkových potravinových zbierok v jednotlivých farnostiach. Myšlienka spája pracovníkov charity, dobrovoľníkov, farnosti a iných ľudí, ktorí sú ochotní spojiť sily a s otvoreným srdcom pomáhajú rodinám v núdzi. Balíčky dostávajú ľudia v núdzi na odporúčania kňazov, sociálnych pracovníkov aj z iných organizácií, pracovníkov obecných úradov, učiteľov, či iných vnímavých ľudí, ktorí vidia vo svojom okolí človeka v núdzi a prihovoria sa za neho. Pri odovzdávaní potravinových balíčkov sa pracovníci Trnavskej arcidiecéznej charity stretávajú s úprimnou radosťou tých, ktorí túto pomoc naozaj potrebujú a vážia si ju. V priebehu jedného roka trnavské charita navštívila a prezentovala svoj projekt farských charít v 51 farnostiach Trnavskej arcidiecézy. V súčasnosti sa zbierky uskutočňujú v desiatich farnostiach Trnavskej arcidiecéznej charity. Aj vďaka tomu sa v regióne darí vytvárať priestor pre zmysluplnú a konkrétnu pomoc ľuďom, ktorí to najviac potrebujú.

TT ADCH

Nový Dom Charitas Božej prozreteľnosti v Liptovskom Mikuláši

Nový rok sa pre Spišskú charitu niesol v znamení osláv. 26. januára 2015 oficiálne otvorila nový Dom Charitas Božej prozreteľnosti v Liptovskom Mikuláši. Stretnutie sa začalo o deviatej hodine svätou omšou, ktorú celebroval diecézny biskup Štefan Sečka. Vo svojej kázni zdôraznil dôležitosť vytvárania takýchto priestorov, pretože vedľa ľudí v núdzi pomôcť oveľa lepšie než jednorázový príspevok bezdomovcovi na ulici. Po skončení bohoslužby sa zúčastnení presunuli na Bobisovu ulicu, kde spomínaný dom stojí. Po posvätení domu biskupom bolo pre návštevníkov pripravené občerstvenie a kapustnica. Slávnostného podujatia sa okrem kolegov zo Spišskej charity zúčastnil aj bývalý primátor a zástupca súčasného primátora Liptovského Mikuláša či zástupcovia Žilinského VÚC. Dom Charitas Božej prozreteľnosti stojí hneď vedľa krízového strediska, ktoré pomáha hlavne týraným a zneužívaným ženám. Stredisko bude úzko spolupracovať s vedľa stojacim Domom Charitas sv. Kláry, nakoľko aj zameranie oboch domov je veľmi podobné. Dom Charitas Božej prozreteľnosti bol z veľkej časti financovaný zo zbierok.

SpKCH

Prešovský Beh pre život

Prešovská gréckokatolícka charita sa po prvýkrát zúčastnila 8. ročníka charitatívno-športového podujatia pre bežcov aj nebežcov Tesco – beh pre život, ktorý sa uskutočnil 14. júna 2015 v Prešove. Spoločné charitné stretnutie sa začalo nedeľnou svätou liturgiou v centre Charity. Reprezentatívny dres si oblieklo 36 zamestnancov, dobrovoľníkov, športovcov, sympatizantov, detí, katolíckych kňazov a najmä klientov charity. Spoločne vytvorili registrovaný tím s názvom „Gréckokatolícka charita Prešov.“ Podujatie dodalo zamestnancom nové sily a zároveň utužilo vzťahy na pracovisku. Najstaršia reprezentantka charity na bežeckých pretekoch mala 66 rokov a najmladší reprezentant 6 rokov. Tesco Behu pre život sa zúčastnil aj duchovný správca charity o. Vasil Kormaník a správca gréckokatolíckej farnosti Prešov - Sekčov o. Rastislav Baka.

GKCH PO

	SPIŠSKÁ KATOLÍCKA CHARITA
	realizuje projekt pod názvom
	Budovanie programu podpory inklúzie seniorskej populácie systémom tiesňovej starostlivosti
Kontaktné údaje: Spišská katolícka charita, Jesenského 5, 052 01 Spišská Nová Ves e-mail: caritas@caritas.sk , web: www.spisskacharita.com	

Názov prijímateľa: Spišská katolícka charita
Názov projektu: Budovanie programu podpory inklúzie seniorskej populácie systémom tiesňovej starostlivosti
Registračné číslo projektu: DP 152/OPZaSI-FSR/2012/2.1/02
Kód projektu ITMS: 27120130615
Miesto realizácie projektu: Žilinský kraj, Prešovský kraj, Košický kraj
Trvanie realizácie projektu: 02. 10. 2014 – 30. 09. 2015
Celkové oprávnené výdavky: max. 26 027,70 EUR
Výška nenávratného finančného príspevku: max. 24 726,32 EUR
Vlastné zdroje financovania: 5% z celkových oprávnených výdavkov
Názov Operačného programu: Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Cieľ projektu: Zvýšiť efektivnosť služieb starostlivosti o populáciu seniorov na území pôsobenia Spišskej katolíckej charity; profesionalizovať výkon sociálnych služieb poskytovaných na báze telekomunikačných technológií
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Priestor na Vašu príležitosť

www.ia.gov.sk www.esf.gov.sk

Utekli pred vojnou, teraz potrebujú našu pomoc

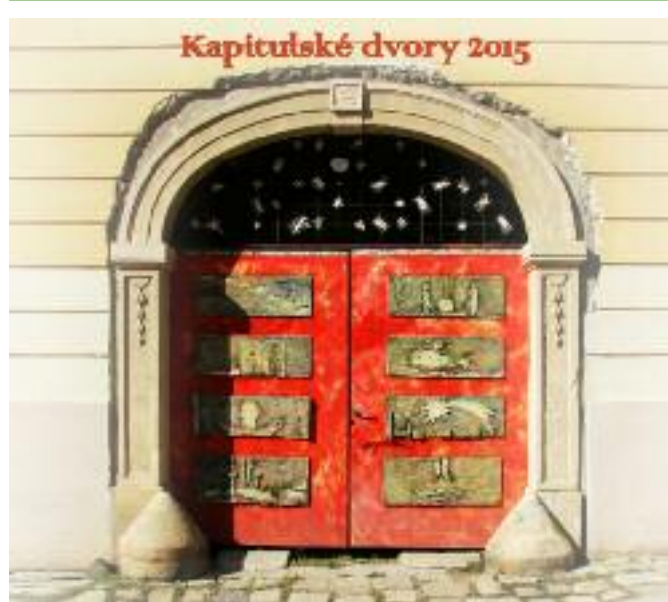
Od vojnového konfliktu na Ukrajine prerozdelená SKCH lokálnym partnerom, aj sama realizovala pomoc vo výške viac ako 20-tisíc eur. Na jar 2015 navštívili pracovníci SKCH presídlencov v Zakarpatí aj osobne a individuálne poskytovali pomoc vo forme oblečenia, potravín, drogérie, liekov, školských pomôcok či drobných elektrospotrebičov. Príbehy ľudí, ktorí museli kvôli vojnovému konfliktu opustiť svoje domovy, sú rôzne a dotýkajú sa krajných životných situácií. „Pani Viktória z Donecka utiekla so štyrmi deťmi až do Užhorodu, na opačný koniec krajiny. Teraz žije v prenajatom byte, v meste takmer nikoho nepozná, nemá prácu. Nájom jej pomáha platiť miestny podnikateľ. Takýchto rodín je na Ukrajine dnes mnoho,“ vysvetľuje ukrajinská dobrovoľníčka, ktorá pomáha presídlencom a raneným vojakom.

Vďaka zbierke mohla SKCH pred zimou zakúpiť pre lokálne charity aj kotle na pevné palivo, či podporiť počas niekoľkých mesiacov rozdávanie potravinových balíčkov v oblasti mesta Lvov. Podporiť zbierku na Ukrajinu je možné naďalej ľubovoľným príspevkom na číslo účtu 2945463097/1100, variabilný symbol 217 (účet vo forme IBAN: SK93 1100 0000 0029 4546 3097), alebo priamo na stránke www.charita.sk/ukrajina.

Počas Kapitulských dvorov otvorila SKCH svoje brány pre verejnosť

Počas tohtoročných Kapitulských dvorov otvorila Slovenská katolícka charita (SKCH) svoje brány. Návštevníci mali možnosť nazrieť počas sviatočného prvomájového dňa do uzamknutých priestorov nádvorí a záhrad cirkevných a súkromných domov na Kapitulskej ulici v Bratislave. História Kapitulskej ulice siaha až do 14. storočia, a preto patrí medzi najstaršie ulice v Bratislave. Sídlo SKCH je neskorogotická poschodová stavba z 15. storočia. Budova prešla časťami prestavbami v 16. a 18. storočí. Z obdobia gotiky sa zachovali iba hlavné nosné múry. Na prízemí stavby sú zachované renesančné klenby – valená klenba v priechode, pruská klenba ukončujúca priechod, valené klenby s krížovou a lunetovou klenbou v uličnej časti. Barokové pruské klenby sa nachádzajú v priestore dvora.

SKCH sprístupnila verejnosti dvor, záhradu a kaplnku v suteréne budovy v čase od 10.00 do 18.00 hodiny. Počas akcie mohli v záhrade SKCH návštevníci ochutnať pravý arabský čaj, koláč baklavu alebo si ozdobiť telo maľovaním hennou od iránskej utečenkyne na Slovensku. Na prízemí budovy bola k dispozícii výstava sýrskych fotografií. Charitatívne projekty SKCH vo svete a na Slovensku prezentovali svoju činnosť vo dvore a v záhrade v podobe fotografií, orientálnych výrobkov klientov, informačných materiálov a prezentačných DVD.

Rozvojové vzdelávanie na školách

Počas mesiaca máj začala SKCH so vzdelávaním školopovinných detí v oblasti rozvojovej spolupráce. Počas Dní Afriky, ktoré sa konali v Bratislave a Banskej Bystrici, realizovala prezentácie pre zaregistrované triedy v spolupráci s dobrovoľníkmi, ktoré absolvovali dlhší pobyt v Afrike. Jedná sa o projekt podporený v rámci Európskeho roka rozvoja 2015, ktorého ambasádormi sú Adela Banášová, Marián Čaučík a Michal Hvorecký. Od septembra do decembra 2015 bude rozvojové vzdelávanie pokračovať vo všetkých regiónoch Slovenska. Pokiaľ máte záujem o prednášku na vašej škole, môžete kontaktovať SKCH na email: horvath@charita.sk a dohodnúť si vyhovujúci termín.

Charita na Pohode 2015

Slovenská katolícka charita (SKCH) dostala opäť možnosť predstaviť návštevníkom festivalu Pohoda svoju bohatú činnosť a jej rôznorodé projekty. Nosnou aktivitou bol projekt STOP obchodovaniu s ľuďmi s kampaňou GIFT box – ľudia nie sú na predaj (viac o kampani na www.obchodsludmi.sk/giftbox). Návštevníkov festivalu sme tento krát oboznamovali tiež o globálnom rozmere obchodovania s ľuďmi a o tom, ako sa novodobé otroctvo dotýka každého z nás v každodennom živote. Vyše 200 ľudí vyjadrilo svoj odpor k takémuto biznisu s ľuďmi aj tým, že sa odfotovalo s nápisom na tabuľke: STOP obchodovaniu s ľuďmi, prípadne jej anglickou verziou. Z týchto fotografií sme vytvorili osvetovú kampaň v podobe mozaiky, ktorú môžete nájsť aj na zadnej strane tohto časopisu.

Okrem spomínaných aktivít mali návštevníci možnosť pozrieť si pole pôsobnosti SKCH vo svete a za príspevok nadobudnúť výrobky klientky charitného projektu Rafael, či kabelky vyrábané v zariadení pre klientky v Programe ochrany a podpory obetí obchodovania s ľuďmi.

Návrh zmeny financovania niektorých sociálnych služieb na Slovensku

Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb pripravila dňa 7. júla 2015 tlačovú konferenciu, na ktorej upozornili na nedostatočnú ochotu súčasnej vlády novelizovať zákon o sociálnych službách na Slovensku. Členovia pracovnej skupiny na prípravu novely zákona vytvorili spoločný návrh, ktorý rieši najzávažnejšie problémy týkajúce sa financovania niektorých sociálnych služieb, ktorým hrozí zánik pre nedostatok peňazí. Návrh bol prerokovaný aj na úrovni vyšších územných celkov a získal si ich podporu. Odporúčané riešenie aj s vyčíslením dopadov na štátny rozpočet však nebolo zo strany ministerstva prijaté. Ministerstvo napriek tomu, že zriadilo pracovnú skupinu na prípravu novely zákona o sociálnych službách, neprejavilo ochotu zmeniť financovanie ani v jednom bode návrhu členov pracovnej skupiny.

Zástupcovia jednotlivých organizácií dlhodobo upozorňujú na nedostatočné a nespravodlivé financovanie sociálnych služieb na Slovensku a diskrimináciu neverejných poskytovateľov sociálnych služieb aj ich klientov. Vláda však v súčasnosti nie je ochotná riešiť kritickú situáciu

financovania sociálnych služieb pre odkázaných seniorov a osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, ktoré potrebujú služby krízovej intervencie. Neziskové organizácie však nie sú schopné dlhodobo poskytovať uvedené služby bez garancie finančného zabezpečenia.

Svetový deň boja proti detskej práci

Medzi najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva každej krajiny patria deti. 12. jún je už tradične Svetovým dňom boja proti detskej práci. Medzinárodná organizácia práce (International Labour Organization) vybrala pre 12. jún 2015 motto „NIE detskej práci – ÁNO kvalitnému vzdelávaniu“. Slovenská katolícka charita realizuje túto víziu už niekoľko rokov, a to prostredníctvom svojho projektu Adopcia na diaľku®. Cez tento projekt pomáhame v 7 krajinách sirotám, chudobným, sociálne znevýhodneným, chorým, ako aj fyzicky a mentálne postihnutým deťom. Prioritou je práve podpora vzdelávania a rozvoj detí zapojených do tohto programu pomoci. SKCH začala Adopciu na diaľku® v roku 1996. Aktuálne podporujeme 2 303 detí. Okrem vzdelávania zabezpečujeme deťom aj zdravotnícku starostlivosť a zlepšenie výživy, v prípade potreby aj ošatenie či obuv. Medzinárodná organizácia práce odhaduje, že detskej práci je vystavených 120 miliónov detí vo veku 5 až 14 rokov. Medzi hlavné príčiny zaraďuje chudobu, nedostatok pracovných príležitostí pre dospelých, či zlyhávajúce v zabezpečení povinnej školskej dochádzky pre deti do určitej vekovej kategórie. Za významný nástroj boja proti detskej práci považuje kvalitné vzdelávanie detí. SKCH umožňuje záujemcom prispieť k zlepšeniu situácie konkrétneho dieťaťa podporou jeho vzdelávania cez Adopciu na diaľku®. (Viac informácií o projekte na str. 21.-23.)

foto: Caritas Internationalis

Utečenci medzi nami

Kto to vlastne utečenec je? Je to ktokoľvek, kto sa vo svojej krajine necíti bezpečne a preto sa rozhodne odísť? Nie. Je to človek, ktorý sa kvôli rasovým, náboženským, národnostným dôvodom, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávaniu určitých politických názorov rozhodol opustiť svoju krajinu a v dôsledku uvedených obáv odmieta prijať ochranu svojho štátu.

Odkiaľ k nám utečenci prichádzajú? V súčasnosti je na Slovensku najviac utečencov z Afganistanu, Iraku a Somálska. So zhoršujúcou sa situáciou v Sýrii a v niektorých afrických krajinách, rovnako ako s pretrvávajúcim konfliktom na Ukrajine sa očakáva, že stúpne počet žiadateľov práve z týchto krajín. Pozrime sa na úvod na niekoľko zaujímavých skutočností:

- Od júna 2014 kvôli rozmachu ISIS utieklo z Iraku takmer 20 000 kresťanských rodín, čo predstavuje približne 100 000 ľudí. (zdroj: Tony Frič, dokumentárny fotograf, ktorý niekoľko mesiacov strávil priamo v utečeneckých táboroch v Iraku).
- Z dôvodu konfliktov a násilia muselo svoj domov v roku 2014 opustiť 59,5 mil. ľudí, z toho polovica sú deti.
- V Iraku a Sýrii bolo nútených opustiť svoj dom 15 mil. osôb (rok 2014, zdroj: UN).
- Počet ukrajinských utečencov v Rusku vzrástol na 231 800. (zdroj: UN)
- 50% populácie v Eritrei sú kresťania.

Všeobecne sa žiadatelia o azyl nachádzajú vo veľmi zložitej situácii neistoty a stresu, kvôli čomu často trpia rôznymi psychickými problémami. Jedna z najčastejších je post-traumatická stresová porucha, najčastejšie spôsobená traumatizujúcou situáciou v ich krajine pôvodu.

Žiadatelia o azyl musia mnohokrát čeliť situácii, kedy oni, alebo ich členovia rodiny, boli prenasledovaní, zavraždení alebo ich rodinní príslušníci zavraždení rukami teroristov, a to aj pred ich vlastnými očami.

V prípade žien to môžu byť traumy ako znásilnenia, o ktorých sa nesmie nik dozvedieť, pretože inak by museli znášať ťažké následky vyplývajúce z ich náboženstva. Ale nie sú to len zážitky z krajín pôvodu, s ktorými sa žiadatelia musia vysporiadať, ale aj ich cesta do Európy. Často nevedia, kde sa vlastne nachádzajú, sú úplne v rukách prevádzáčov, ktorí sa im vyhrážajú smrťou. Na Slovensko sa dostávajú unavení, v strese a bez akejkoľvek istoty, čo s nimi ďalej bude.

Po príchode do EU žiadatelia často trpia ďalšími psychickými problémami, ako úzkosť, depresia a v neposlednom rade sa ich psychické problémy odrážajú v ich fyzickom stave. Musia sa vysporiadať s mnohými ťažkosťami, ako je nedostatok informácií o ich rodine (či sú v bezpečí alebo nie), neistota v tom, či ich žiadosť o azyl bude prijatá alebo nie. Azylový proces trvá veľa krát mesiace, čo ich celkový psychický stav ešte zhoršuje. Tí, ktorí nadobudli niektorú z foriem medzinárodnej ochrany a sú v procese integrácie do majoritnej spoločnosti, sa stretávajú s problémami ako nájsť prácu, ako prežiť z malého množstva peňazí a ako sa vyrovnáť so značnými kultúrnymi rozdielmi, ktoré pozorujeme v každodennej rutine.

V posledných mesiacoch sme svedkami obrovského množstva utečencov, ktorí sa v snahe lepšieho a bezpečnejšieho života snažia dostať do Európy. Ich dôvody na útek z vlastnej krajiny sa rôznia. Sú medzi nimi ekonomickí migranti, ako aj tí, ktorých život visel na vláske. V spoločnosti sme sa stretli s odlišnými názormi na to, čo by sa s nimi malo udiť. Internetom sa šíri rôzne články, častokrát veľmi vzdialené od pravdy. A tento nedostatok informácií v nás vyvolal prirodzený strach. Strach ako taký je hlboko zakorenená emocionálna reakcia a ľudia sa inštinktívne bránia proti hrozbe. Tu je ale dôležité položiť si otázku: Je táto hrozba reálna alebo nie?

Strach je často využívaný rôznymi politickými organizáciami, ktoré sa svojou politikou strachu snažia presvedčiť ľudí, aby podporovali ich názory a aktivity. Tento typ politiky všeobecne slúži na manipuláciu a vyprovokovanie emócií alebo strachu z údajnej hrozby. Slovensko bolo svedkom takéhoto správania viackrát v histórii, či už to bol fašizmus, komunistický režim, ale aj pochod proti imigrantom, ktorý sa konal 20. júna v Bratislave.

A tak, vytváranie negatívnych emócií prostredníctvom politiky strachu priamo sťažuje skutočne nutný proces socializácie imigrantov. Môžeme to označiť za kontraproduktívne, nakoľko imigranti na vyčlenenie z majoritnej spoločnosti prirodzene reagujú zgrupovaním sa vo svojich komunitách. Hodnoty a zvyky našej kultúry tak ostávajú mimo nich. A toto by mohlo priniesť reálny problém.

Anna Balgová
Psychologička v projekte Rafael

foto: Caritas Internationalis

foto: Caritas Internationalis

Slovenská katolícka charita realizuje projekt Rafael II, ktorého cieľom je integrácia cudzincov s udeleným azylom alebo poskytnutou doplnkovou ochranou na území SR. Zameriava sa na poskytovanie komplexných služieb, ktoré zahŕňajú najmä sociálne poradenstvo, právne poradenstvo, pomoc pri hľadaní vhodného ubytovania, výučbu slovenského jazyka a mnohé iné, ktoré majú prispieť k lepšej informovanosti a orientácii cieľovej skupiny na našom území.

Medzi poskytované služby patrí:

- základné a špecializované sociálne poradenstvo a asistencia;
- právne poradenstvo a pomoc pri vybavovaní na úradoch a štátnych inštitúciách;
- ubytovanie vo vyhovujúcich podmienkach ako jeden zo základných predpokladov úspešnej a plnohodnotnej integrácie s priľadnutím aj na zraniteľné skupiny;
- pomoc pri hľadaní práce, pracovné poradenstvo vrátane sprevádzania na pohovory, ktoré je dôležitou súčasťou balíka služieb zameraných na integráciu cieľovej skupiny;
- sprostredkovanie alebo poskytovanie jazykovej prípravy - výučba slovenského jazyka;
- vzdelávanie, odborná príprava a pomoc pri vybavovaní uznania dosiahnutej kvalifikácie;
- pomoc pri adaptácii cieľovej skupiny cudzincov v kultúrnej a sociálnej oblasti cez vytvorenie individuálneho integračného plánu;
- oboznámenie sa s kultúrnymi, náboženskými a ďalšími odlišnosťami prijímajúcej krajiny;
- poskytnutie komplexných služieb, ktoré sa týkajú integrácie osôb s postihnutím, seniorov, tehotných žien, obetí obchodovania, maloletých klientov bez sprievodu a pod.

Pomáhame migrantom už aj v Žiline a Košiciach

Slovenská katolícka charita (SKCH) otvorila kancelárie projektu RAFAEL v Košiciach a Žiline. Služby osobám s medzinárodnou formou ochrany, ktorí sa nachádzajú na území Slovenska tak bude od 1. júna 2015 poskytovať aj v týchto slovenských mestách.

SKCH začala v apríli 2014 pracovať na projekte pomoci migrantom s názvom RAFAEL, ktorý je zameraný na poskytovanie komplexných služieb s cieľom integrácie osôb, ktoré získali azyl a súčasne trvalý pobyt na území SR a ľudí, ktorým sa poskytla doplnková ochrana a s ňou súvisiaci prechodný pobyt. Hlavným cieľom projektu je integrácia cudzincov s udeleným azylom a osôb s poskytnutou doplnkovou ochranou na území SR.

O pôsobnosti novej kancelárie v Žiline rozpráva Lenka Berová, kultúrna mediátorka projektu RAFAEL II:

1. júna 2015 otvorila SKCH kanceláriu projektu Rafael pre migrantov v Žiline. V kancelárii pôsobia dve sociálne pracovníčky. Kancelária slúži ako poradňa pre ľudí s poskytnutou medzinárodnou ochranou (azyl alebo doplnková ochrana). V rámci integračného projektu RAFAEL II Slovenská katolícka charita poskytuje klientom sociálne, právne a psychologické poradenstvo a tiež výučbu slovenského jazyka.

Hlavným poslaním projektu je pomôcť klientom nájsť si ubytovanie, zabezpečiť asistenciu na úradoch alebo u lekárov, oboznámiť ich s našou kultúrou a takto postupne začleniť do života na Slovensku. Projekt v rámci svojich služieb pomáha azylantom pri hľadaní ubytovania, čo je momentálne veľmi náročné, keďže na Slovensku v súčasnosti nie je prijateľná situácia voči utečencom. Z vlastnej skúsenosti pracovníci hovoria, že títo ľudia ich nikdy neprehovárali na svoju vieru. Sú to ľudia, ktorí prišli k nám hľadať pokoj a bezpečie. Sociálna pracovníčka si túto skutočnosť uvedomila pri jednej klientke, keď boli spolu v rámci voľnočasových aktivít na prechádzke centrom mesta v Bratislave. Pripomenula jej, aby zavolała otcovi, aby sa nebál, lebo autobus mešká. Ona na to odvetila, že tu nie sme v Afganistane, preto sa otec o ňu nebojí. Človek si práve v takých momentoch uvedomí, že sám sa niekedy bojí chodiť po hlavnom meste a práve migranti, ktorí tak veľmi túžia po pokoji a bezpečí sa u nás cítia dobre. Iný klient hovorí: „Každý deň keď odchádzaš z domu, musíš dať bozk svojej mame, pretože nikdy nevieš či sa ešte vrátiš alebo zomrieš.“

Klientka z Eritrey sa pri rozlúčke so sociálnym pracovníkom opýtala: „Prečo plačeš? Pán Boh je s Tebou, Pán Boh je pri každom tvojom kroku. Tam kde pôjdeš ty, pôjde ON s Tebou. Pozri sa na mňa, nemám nič, ale Pán Boh sa o mňa stará...“ Je pozoruhodné, koľko vecí sa môžeme od týchto ľudí naučiť - dôvera v Boha, vernosť v maličkostiach a to, ako byť vďační za to málo, čo máme. Samozrejme, najdôležitejšou úlohou je naučiť klientov slovenský jazyk. Aj keď sa sťažujú, že je to ťažký jazyk, lámanou slovenčinou sa snažia komunikovať.

foto: archív Lenky Berovej

Novú kanceláriu v Košiciach predstavuje Stanislava Hulinová, kultúrna mediátorka projektu RAFAEL II:

Projekt Rafael II. sa od 1. júna v Košickej kancelárii rozbehol v plnom prúde. Hneď prvý deň k nám prišla nová ukrajinská rodina, takže sme namiesto zariadenia kancelárie rovno vbehli do zabezpečenia všetkých potrieb pre nových klientov. Okrem novej rodinky do našej kancelárie postupne so svojimi potrebami prichádzajú aj ostatní klienti, ktorí sú zaradení do projektu Rafael II. Myslím, že najkrajšie na tejto práci s utečencami je riešenie špecifických potrieb našich klientov. Tak ako všetci ľudia, tak aj „naši“ majú tie najrôznejšie potreby alebo túžby, ktoré sa im snažíme naplniť. Od bežného hľadania vhodného ubytovania, školy, či škôlky, cez vybavovanie potrebných dokumentov, písanie žiadostí, preplácanie liekov či poskytovanie asistencií k lekárom alebo na úrady, až po hľadanie tej najlepšej harmoniky aká je v Košiciach pre talentovaného umelca. Aj keď častokrát nie je v našej moci, aby sme im zabezpečili veci, ktoré chcú alebo potrebujú, myslím, že môžem povedať za všetkých, že sa dosť snažíme. A myslím, že môžem aj za väčšinu klientov povedať, že sa dosť snažia začleniť do spoločnosti, ktorá sa pre nich stala novým domovom – hlavne na hodinách slovenského jazyka - priznám sa, že niekedy ich počúvam za dverami ako si vytrvalo lámu jazyk na slovenských výrazoch, aj keď im to až tak nejde, alebo keď sa mladá žena, ktorá prišla na Slovensko úplne sama, učí celé dni a noci, aby si v našej krajine našla prácu a vlastné bývanie, alebo otec rodiny, ktorý vytrvalo napriek postihnutiu pracuje za málo peňazí, aby uživil rodinu.

Takmer všetci utečenci, ktorí k nám prichádzajú, prežili veľmi ťažké chvíle vo svojej krajine, a na Slovensko neprichádzajú na poznávací výlet, ale preto, že hľadajú útočisko pred bezprávím, ktoré zažili v rodných krajinách. O to je proces integrácie o čosi náročnejší a niekedy trvá dlhšiu dobu, no držíme sa hesla: „keď sa chce, tak sa všetko dá,“ aj keď to veľa krát nie je jednoduché. My sa snažíme, aby sa naši klienti u nás cítili takmer ako doma. A to ostatné je už na nich.

Podporte prácu s utečencami na Slovensku i v zahraničí ľubovoľným peňažným príspevkom na číslo účtu **2945463097/1100**.

variabilný symbol 229

- utečenci v zahraničí bez geografického rozlíšenia

variabilný symbol 230

- pomoc utečencom na území SR a ich integrácia

účet v tvare IBAN: SK93 1100 0000 0029 4546 3097

foto: archív Stanislavy Hulinovej

Lenka Berová, Stanislava Hulinová

Utečenci vo svete a v SR v roku 2014

2014

59,5 milióna

násilne presídlených osôb na celom svete
(približne 42 500 ľudí na každý deň)

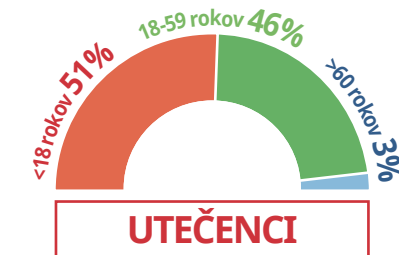
V roku 2013 - 51,2 mil.

Pokiaľ by sme z týchto 59,5 mil. ľudí vytvorili nový štát, skončil by v celosvetovom meradle na 24. mieste v počte obyvateľov.

19,5 mil. utečencov

38,2 mil. vnútorne vysídlených

1,8 mil. žiadateľov o azyl

V roku 2014 prijala Slovenská republika 331 žiadostí o azyl najmä z týchto krajín:

Afganistan
Somálsko
Sýria

Z toho je 79% mužov a 21% žien.

Celkovo na SR v rokoch 1993-2015 požiadovalo o azyl 58 065 osôb. Z toho iba 650 žiadateľov získalo azyl a 645 osobám bola poskytnutá doplnková ochrana.

34 300 maloletých detí bez sprievodu rodičov, či dospelých príbuzných, požiadovalo o azyl. Na Slovensku sa takto ocitlo v minulom roku **11 maloletých detí.**

1,7 mil. ľudí požiadovalo o azyl v rozvíjajúcich sa krajinách (EÚ, USA, Rusko).

Iba 126 800 ľudí sa vrátilo do vlastných domovov, čo je najmenej od r. 1983.

Príčiny migrácie:

- 5-ročná občianska vojna v Sýrii (usmrtila viac ako 220 000 civilistov, 12,2 mil. Sýrčanov nevyhnutne potrebuje humanitárnu pomoc, 5,5 mil. sýrskych detí zasiahnutých vojnovým konfliktom, 7,6 mil. násilne vnútorne vysídlených obyvateľov na konci roka 2014)
- Prevládajúce nepokoje v Afganistane si od roku 2001 až po účasť vyžiadali viac ako 25 tisíc usmrtených civilistov, viac ako 840 tisíc násilne vnútorne vysídlených obyvateľov a viac ako 2,5 mil. utečencov po celom svete
- Vojna v Iraku si vyžiadala viac ako 3 mil. vnútorne vysídlených osôb a utečencov

zdroj: UNHCR, MV SR

foto: Anton Frit

foto: Anton Frič

Kresťanským komunitám na Blízkom východe hrozí zánik

V súčasnosti je kresťanstvo v Iraku pod silným tlakom rastúcej moci islamských radikálov. Konferencia biskupov Slovenska (KBS) vyhlásila v marci 2015 zbierku na pomoc prenasledovaným kresťanom. Pomoc bude smerovať na Blízky východ, predovšetkým ku kresťanom, ktorí pochádzajú zo Sýrie a Iraku.

Slovenská katolícka charita (SKCH) sa v spolupráci s KBS zapája do pomoci vysídleným kresťanom a utečencom na Blízkom východe. Biskupi sa rozhodli z vybraných peňazí podporiť viacero projektov v Iraku, Jordánsku a Libanone. Projekty v Jordánsku a Libanone sú zamerané na vzdelávanie detí utečencov zo Sýrie a Iraku a zastrešuje ich Caritas Internationalis, zatiaľ čo v Kurdistane sú partnermi miestne Chaldejské katolícke diecézy a farnosti v mestách Erbil, Kirkuk a Sulimanyia.

Začiatkom júla 2015 pracovníci SKCH zisťovali aktuálne potreby vysídlených kresťanov priamo v irackom Kurdistane. Cieľom cesty bolo pripraviť projekty, ktoré KBS v spolupráci so SKCH podporia z marcovej zbierky na pomoc prenasledovaným kresťanom na Blízkom východe. Všetky navrhované projekty sú zamerané na zlepšenie situácie kresťanských vysídlených a zachovanie kresťanstva v Iraku. Cieľom je podporiť kresťanské komunity, aby mohli prežiť toto zložité obdobie a neopúšťali svoju domovinu. Dôležité je cielenie projektov na kresťanskú mládež. Podľa slov Erbilského chaldejského biskupa Bashara Wardu: „*Našou budúcnosťou je mládež. Bez podchytenia mladých nemá kresťanstvo v Iraku budúcnosť.*“ Pomoc zo Slovenska tak bude smerovať najmä na vzdelávacie a formačné projekty – detské jasle, škôlky a pastoračné centrá.

História a súčasnosť kresťanov na Blízkom východe

V súčasnosti je na Blízkom východe takmer 20 miliónov utečencov. Ide o najväčšiu utečeneckú krízu od druhej svetovej vojny. Veľkú časť z nich tvoria kresťania z Iraku a Sýrie. Na úteku je takmer celá kresťanská populácia týchto krajín. V samotnom Iraku ich z pôvodných 1,3 milióna v súčasnosti zostalo necelých 300 tisíc. Viac ako 200 tisíc z nich sú utečenci vo vlastnej krajine - vysídleni. Práve pre nich je určená pomoc kresťanov zo Slovenska.

Prvé kresťanské komunity vznikali na území dnešného Iraku a Sýrie vďaka pôsobeniu Ježišových učeníkov Sv. Tomáša a Sv. Pavla. Nástup Islamu v 7. storočí spôsobil masívny úbytok nielen kresťanov, ale aj veriacich z iných náboženských spoločenstiev. Kresťania sa sústredili do menších uzavretých komunít, v ktorých žili a žijú doteraz. Rok 2003 bol zlomovým pre situáciu kresťanov v Iraku. Bol to rok invázie USA do tejto krajiny a zároveň rok, v ktorom sa začalo cielené prenasledovanie kresťanov. Mnoho kostolov bolo zničených, únosy a vraždy kňazov a biskupov sú na dennom poriadku. Situácia sa výrazne zhoršila, keď začiatkom roku 2014 vznikol tzv. Islamský štát. Tretina Iraku a viac ako tretina Sýrie sa odvtedy stali korisťou ľudí, ktorí sa vyhlasujú za pravoverných moslimov. Aj vďaka tomuto vývoju hrozí kresťanským komunitám na Blízkom východe definitívny zánik.

Život v utečeneckých táboroch

SKCH navštívila viac ako desiatku utečeneckých táborov v Erbile, Kirkúku a Sulimanyii. Najviac kresťanských presídlených je v meste Erbil, ktoré je hlavným mestom autonómnej oblasti Kurdistan. Kresťanská enkláva v Erbile, ktorá je v súčasnosti najväčšou v celom Iraku, je sústredená najmä vo štvrti Ankawa. Táto 40 tisícová komunita zažila 7. augusta 2014 šok, keď do mesta vstúpilo viac ako 40 tisíc kresťanov z mesta Qaraqosh a okolitých dedín. Qaraqosh je neoficiálnym hlavným mestom kresťanov v Iraku. S viac ako 50 tisíc obyvateľmi bol najväčším kresťanským mestom na Ninivejských platinách. V noci zo 6. na 7. augusta 2014 ho obsadili teroristi z Islamského štátu. Všetci obyvatelia mesta pred nimi utiekli. Väčšina z nich došla do 50 km vzdialeného Erbilu peši, iba s tým, čo si boli schopní odnieť v rukách.

V súčasnosti sa v Ankawe nachádza takmer 5000 presídlených kresťanských rodín, prevažne Asýrskych katolíkov. Ide približne o 24000 ľudí. Žijú stále v provizórnych podmienkach v stanoch, unimobunkách, školách, športovom centre. Niekoľko sto rodín býva v prenajatých domoch a apartmánoch, ktorých nájomné uhrádza Cirkev. V jednom dome pritom často býva 4 až 5 rodín.

Každodenný život kresťanov v tábore je jednotvárný a bezútešný. Ako hovorí farmaceut Nissan Putrus: „*Najviac by sme sa chceli vrátiť domov, ale ak je to vôľa Božia, musíme ostať tu. Jediné čo nás drží, je viera.*“ Situáciu zvlášť ťažko nesú starí ľudia. Tí boli vytrhnutí zo svojej komunity, ktorú mnohí z nich za celý život nikdy neopustili. Teraz žijú v malej unimobunke v úplne cudzom meste, s úplne cudzími ľuďmi. „*Život v tábore je veľmi smutný*“, opakuje Yohana, ktorý v Qaraqoshi vyučoval francúzštinu. „*Oči máme len pre plač. Snažím sa v karavane tráviť čo najmenej času. Nie je tu čo robiť. Keď som tu, len rozmýšľam ako sa to všetko mohlo stať.*“

foto: Anton Frič

foto: Anton Frič

Kresťania prišli o všetko - majetok, prácu, komunitu, hroby svojich predkov. Pre mnohých z nich nejde pritom o prvé presídlenie. Tisíce kresťanov boli počas posledných 20 rokov nútení utekať z Bagdadu do Sýrie, po začiatku vojny v Sýrii sa presunuli do Mosúlu alebo Qaraqoshu a nakoniec, minulý rok do Kurdistanu. Nútené opustenie svojich domovov a zmena celého doterajšieho života mnohým utečencom priniesla traumy, depresie a beznádej. Strata zamestnania, vlastného domu a majetku negatívne ovplyvnila najmä mužov. Ženy boli zvyknuté starať sa o domácnosť a vykonávať práce okolo domu. Mladí ľudia museli prerušiť svoje štúdium a väčšina z nich v ňom nemôže pokračovať.

Na návšteve v utečeneckom tábore

V kresťanskej štvrti Erbilu - Ankawe, SKCH navštívila farnosť sv. Eliáša. V parku, ktorý obklopoval kostol, bol vybudovaný utečenecký tábor. Pôvodné plastové stany boli v marci 2015 vymenené za plastové unimobunky. V nich, stále v provizórnych podmienkach býva spolu 564 ľudí. O tábor Mar Ellia sa stará otec Douglas Bazi, pôvodcom z Bagdadu. Situácii svojich "príbuzných" ako kresťanských presídlených vo svojom centre oslovuje, veľmi dobre rozumie. Sám musel utekať z Bagdadu a dokonca prežil aj únos a mučenie, pri ktorom bol vážne zranený. Pre zlepšenie situácie svojich spolubratov vynakladá nesmierne úsilie. Ako prvé vybudoval v tábore detské ihrisko, nasledovala knižnica, hudobná miestnosť, škôlka, kurzy pre deti a podobne. V tábore zaviedol prísne pravidlá, medzi ktoré patrí napr. zákaz piť alkohol alebo fajčiť.

Budúcnosť kresťanov v Iraku

Po roku života v utečeneckých táboroch si kresťania začínajú uvedomovať, že ich situácia sa tak skoro nezmení. Prvotný šok vystriedalo zúfalstvo, trauma a depresia. Prvé mesiace ľudia verili v skorý návrat do svojich domovov. Bezpečnostná situácia sa však ani po roku nemení k lepšiemu a oslobodenie Mosulu a tým pádom aj Qaraqoshu je v nedohľadne. Presídlení kresťania sa delia na dve skupiny. Na jednej strane sú tí, ktorí chcú Irak opustiť. Plánujú odísť za svojimi rodinami do Austrálie, USA alebo Európy. V Iraku nevidia žiadnu budúcnosť. Majú dosť utekania, strachu o svoje deti a rodiny. Podľa údajov erbilskej arcidiecézy, od októbra minulého roka do júna tohto roka opustilo Kurdistan a odišlo do zahraničia vyše 4000 kresťanských rodín. Druhú skupinu tvoria ľudia, ktorí chcú v Iraku zostať. Milujú svoju domovinu, ku ktorej ich viažu silné spomienky a silná príslušnosť ku kresťanskej komunite.

Kláštôr Panny Márie, Sulimanyia

Človek a miesto, ktoré nás vracajú späť o dvetisíc rokov. Do čias apoštolov. Do čias, keď Boží služobník slúžil Božím stvoreniam, zdieľal s nimi všetko dobré a zlé, bol im pastierom, vodcom, tešiteľom i ochrancom. Tým všetkým je pre svojich kresťanov Otec Jens Petzold, švajčiarsky kňaz z komunity Al-Khalil, ktorý v súčasnosti pôsobí ako predstavený Kláštôra Panny Márie v Sulimanyii. V starostlivosti jeho kláštôra je 45 utečeneckých rodín. 14 rodín žije priamo v kláštore, 6 v kostole a ostatné rodiny žijú v prenajatých domoch v blízkom okolí.

Kláštôr Panny Márie bol ešte pred piatimi rokmi opusteným miestom. Takmer ruinou. Po príchode Otca Jensa sa začalo s opravami a dostavbami čo umožnilo začať pastoračný program s mládežou a dospelými veriacimi z celého Iraku. V súčasnosti je tento program z dôvodu starostlivosti o utečencov pozastavený.

Pri Otcovi Jensovi je vám jasné, že je to človek na správnom mieste. Božie cesty sú nevyspytateľné, ale Boh naozaj vie čo robí. Otca Jensa tu poslal iniciovať komunikáciu medzi kresťanmi a muslimami, ale ešte skôr ako vôbec začal, prišli utečenci. A práve tu sa prejavila dokonalosť Božích zámerov. Otec Jens sa zmenil z akademika na kňaza, ktorý naplno slúži ľudu. Stavia, slúži omše, opravuje generátor, rozváža veci na aute, zháňa učiteľov kurdštiny pre deti, zabezpečuje nákupy a popri tom všetkom si nájde čas na novú encykliku pápeža Františka či najnovší sci-fi román. Jeho omše sú magickým návratom do čias počiatkov kresťanstva. Oltár obšutý deťmi, kázeň prenášajúca písmo do života, očividná radosť z každej duše prítomnej na omši.

Otec Jens rozmýšľa mnoho rokov dopredu. Utečenci sú momentálna starosť, ktorú rieši promptne, jeho myšlienky však utekajú aj do budúcnosti vzdialenej niekoľko rokov. Povedané jeho vlastnými slovami: „Nemám rád dočasné riešenia.“ Stavia dom, v ktorom ubytuje utečencov, ale stavia ho tak, aby bol ideálny pre ubytovanie budúcich záujemcov o duchovné cvičenia či mládežnícke stretnutia. Voči svojim ovečkám je nekompromisný. Tie rodiny, ktoré by odmietali dať svoje deti na vyučbu kurdštiny by boli ihneď vypovedané z kláštôra. Nič také sa však nemuselo diať, keďže Otec Jens má rešpekt a dokázal svoj zámer rodinám vysvetliť. Deti aj on považuje za budúcnosť Cirkvi a venuje im veľkú časť svojej energie.

Anna Bartošová, Anton Frič

foto: Anton Frič

Príbehy

JANAN (43), žije s manželkou Jubrael a druhou 6-mesačnou dcérkou Zayou v malej unimobunke v utečeneckom tábore Mar Ellia v irackom Erbile.

„Naša dcéra Lana bola doma šťastná a veselá dieťa. Celé dni džavotala, pobehovala po dome, hrala sa so svojimi hračkami. Tu, v tábore neustále plače, neje, zle spí, kričí zo sna. Je to úplne iné dieťa. Mali sme radi náš dom, náš život, milovali sme Irak. Teraz tu nie sme šťastní. Chceme ísť preč.“

JOHANNA (65) celý život pracoval ako učiteľ francúzštiny.

„Náš dom sme dokončili na jar minulého roka. Stavali sme ho niekoľko rokov. Dali sme doň všetky úspory. Veľmi sme sa tešili na pokojnú starobu po vyše 40 rokoch práce. Len tri mesiace po tom, ako sme sa doň nastahovali, sme museli ujsť. Mohli sme si zobrať len to, čo sme mali na sebe a dve malé tašky. Všetko zostalo tam. V Karaqoši sme prežili celý život. Založili sme miestnu charitu a pomáhali sme chudobným kresťanom, jezidom aj moslimom. Máme šesť detí – troch chlapcov a tri dievčatá. Najmladšia má 17 a najstaršia 24 rokov. Tu v tábore nemáme nič. Iba miesto v polovičke stanu, dve postele a miesto na zemi pre našu najmladšiu dcéru. Prišli sme o všetko a nevieme, čo nás čaká. Veríme, že sa skoro vrátíme domov.“

AMAR NAGEB (27), v meste Qaraqoš pracoval ako maliar. Jeho otec, 65-ročný Nageb, bol učiteľom dejepisu a zemepisu na miestnej škole. Mama Fatima sa doma starala o deti. Amara v auguste minulého roku uväznili teroristi z Islamského štátu. Takmer rok o ňom rodina nepočula. Až začiatkom júna dvaja kresťanskí chlapci, ktorým sa podarilo z väzenia ujsť spomínali muža – kresťana menom Amar, ktorý bol s nimi vo väzení. Toto je zatiaľ jediná a neoverená správa o Amarovi.

„Veríme, že Amar sa ku nám vráti. Chceme nášho syna späť.“ Rodina žije v utečeneckom tábore v maringotke, majú čo jesť, trápí ich iba neistota o osude Amara. Celá rodina verí, že sa vrátia do svojho domu, do svojho rodného mesta. Nechcú opustiť zem svojich predkov a chcú naďalej žiť vo svojej kresťanskej komunite.

foto: Anton Frič

Prijať 100 utečencov na Slovensko je zúfalo malé číslo

Príbehy ľudí, ktorí boli nútení utiecť zo svojej krajiny počas jednej noci pred hrozbou prenasledovania sú smutným dôkazom neľudských podmienok, v ktorých žijú kresťania na Blízkom východe. Branislav Škripek, poslanec Európskeho parlamentu navštívil miesta, odkiaľ pochádza najviac utečencov a osobne stretol ľudí hľadajúcich pokoj v strachu o vlastný život. Zmietajú sa medzi životom a smrťou a svoj nový domov hľadajú v inej krajine.

Prečo práve táto problematika – utečenci - sa stala centrom Vášho záujmu?

Centrum môjho záujmu nie sú len utečenci. Ako slovenský europoslanec sa zasadzujem za to, aby Európska únia neprekračovala svoje kompetencie voči členským štátom, najmä v oblasti ľudských práv, teda aj na Slovensku. Neustále zdôrazňujem, že nepotrebuje nové “nadpráva” ako je nadprávo ženy na potrat, či nadprávo “mať” dieťa alebo nadprávo uzatvárať manželstvo iným spôsobom, ako je prirodzený zväzok medzi jedným mužom a jednou ženou. Od svojho zvolenia som upozorňoval na zvýšené prenasledovanie kresťanov vo svete. A všetci vidíme, že ich situácia na Blízkom východe či v Afrike, ako aj príslušníkov iných náboženstiev sa zhoršuje a útek si zachraňujú holý život.

Osobne ste navštívili miesta, kde sa nachádzajú presídlení (Irak a Sýria), utekajúci pred hrozbou ISIS. Ako by ste popísali atmosféru, ktorá tam aktuálne je?

Bol som v severovýchodnej Sýrii v kantóne Rojava. Situácia je tam veľmi zlá, ťažko sa o tom vôbec hovorí. Ak kresťania neprestúpia na islam, tak ich organizácia Islamský štát („ISIS“) zabije. Niekedy majú možnosť zostať a platiť daň za to, že nie sú moslimami, ale nie vždy. Avšak takých Jezídov zabíjajú okamžite. Preto všetci, ktorí chcú zostať nažive, musia si narýchlo zbaliť pár vecí a utiecť. Videl som takto opustené domy. Hračky boli ešte porozkladané na zemi a na stole boli tanieri s lyžicami. Obyvatelia utiekli.

Čo Vás viedlo k tomu, že sa zameriavate práve na túto krajinu?

Krajiny Blízkeho východu sú mne ako kresťanovi veľmi blízke. Pred viacerými rokmi som prekladal knihu o Arménoch. Najšťastnejší ľudia na zemi, sa to volá. Okrem iného sa v nej píše o genocíde, ktorú vykonala Osmanská ríša na Arménoch v roku 1915. Vyvraždili 1,5 milióna kresťanov. Turecko, ako nástupnícky štát Osmanskej ríše, dodnes nepovažuje tento odporný čin za genocídu. Aj dnes sú kresťania v tejto oblasti prenasledovaní a vraždení. Na jeseň minulého roku som mal možnosť v Európskom parlamente predsať konferenciu, kde menšiny žijúce v Iraku deklarovali založenie vlastnej Demokratickej samosprávy. V zlyhanom štáte to považujem za dobrú odpoveď na vraždiace vyčinenie ISIS.

Čo miestnym presídlencom chýba najviac?

Určite domov. Niektorí presídlení by sa aj mohli vrátiť do svojich domov, avšak ISIS podmiňovala cesty, či okolie miest. Preto sa najprv musia nájsť prostriedky ako odmiňovať územia a až potom sa budú môcť utečenci vrátiť. Ak sa ma pýtate na konkrétnu situáciu v utečeneckom tábore, ktorý som videl, tak poviem, že bola strašná. Tábor bol postavený núdzovo a narýchlo, takže stany boli postavené priamo na zemi, bez dreveného podkladu. V zime ide od zeme neznesiteľný chlad, za dažďa stojíte vo vode a v lete sa tam zápasí s prachom a extrémnymi teplotami. Do toho nedostatok vody, potravín, nemôžete takmer nikam ísť. Podľa najnovších údajov na svete je až 60 miliónov utečencov a len zo Sýrie ušlo skoro 4 milióny ľudí.

Mali sme možnosť prečítať si Váš článok o samospráve Rojava v Sýrii, ktorá predstavuje jednu z ciest, akou by sa situácia mohla pre miestne obyvateľstvo zlepšiť. Mohli by ste nám Rojavu bližšie popísať?

Je to ostrovček nádeje pre ľudí, ktorí sa rozhodli zostať a bojovať proti ISIS. Sýria ako krajina sa rozpadla. Nefunguje tam už skoro nič. Výroba, zásobovanie, obchod... Štát nedokáže ochrániť svojich obyvateľov pred vraždami ISIS. Preto sa miestni kresťania rozhodli, že ponúknu ostatným etnickým skupinám plán na spoluprácu a založia vlastnú samosprávu. Vytvorili si aj ozbrojenú a obrannú zložku - Syriacku vojenskú radu. Ide o domobranu, ktorá bojuje proti ISIS po boku Kurdov. V samospráve funguje parlament, škola a určité sociálne služby. Napríklad vdovám, ktorým umrie muž v boji, je poskytovaná určitá finančná pomoc a pomoc so zabezpečením potreby pre rodinu. Predstavitelia samosprávy uvažujú dopredu. Hovorili mi, že musia byť pripravení, keď bude Islamský štát porazený. Samosprávu vytvorili Syriacki kresťania (starobylý národ) spolu s ďalšími menšinami. Sú si istí, že toto môže predstavovať úspešný model fungovania ich krajiny po vojne. Nemali nikdy svoj štát. Preto mi to trošku pripomína aj vznik ČSR po rozpade Rakúska-Uhorska.

Aké územie pokrýva?

Dnes ťažko hovoriť o tom, aké je to veľké územie. Prebiehajú tam boje. Ja som bol pár kilometrov priamo od bojovej línie. Dnes sa bojuje o každé mesto či dedinu. Keď sa podarí poraziť ISIS a zasadne sa za rokovací stôl, vtedy budeme vedieť jasne povedať, aké hranice má Rojava. Ak sa podarí dobiť všetky vytýčené územia a vyhnať z nich ISIS, územie demokratickej samosprávy sa bude rozprestierať od mesta Afrin na západe až po irackú hranicu na severovýchode krajiny. Pôjde teda o súvislý pás územia, ktoré bude predstavovať skutočnú opozíciu pre ISIS na zvyšku územia Sýrie.

foto: archív Branislava Škripeka

Je možné na jej základe inšpirovať aj ďalšie oblasti, s akými problémami sa môžu stretnúť pri vytváraní samosprávy?

Áno, už sa to aj robí. Ďalšia samospráva vzniká na Ninivskej pláne. Opäť sú za tým syriacki kresťania a ďalšie menšiny. Ale sú len na začiatku. Na jesennej konferencii, ktorú som spomínal, podpísali tieto menšiny dohodu o spolupráci a to je prvý krok k vybudovaniu samosprávy.

Akým spôsobom môže takéto samosprávy čo najefektívnejšie podporiť Európska únia?

Medzinárodne uznať Rojavu je základná vec. Následne bude môcť Rojava prijímať oficiálne humanitnú a vojenskú pomoc. Lebo dnes, ak sa posieľa do Sýrie pomoc, musí ísť cez Asadov režim. Sú prípady, o ktorých mi hovorili ľudia z Rojavy, že humanitárna pomoc neprišla k ľuďom, ktorí pomoc potrebovali. Napr. žena vysokého úradníka si z nich dala spraviť plastickú operáciu.

Ako je možné uchrániť Európu pred jej islamizáciou?

Žiť skutočné kresťanstvo v každodennom živote. Ale skutočné, kde bude centrum Kristus. A Jeho svetlo prežiarí kresťanov tak, že budú neuveriteľne priťažliví pre tých, ktorí hľadajú zmysel života. Dnes vidíme na západe mladých ľudí, ktorí sa pridávajú k ISIS. Hľadajú zmysel, hodnoty, uznanie. Niečo, prečo sa oplatí bojovať a umrieť. A Ježiš nám ukazuje na tú najväčšiu hodnotu - na Lásku, z lásky k nám sa nechal pribiť na kríž. Ak európski kresťania nevedia evanjelizovať, teda “nasýtiť” takto hladných mladých, niekde sa stala chyba.

foto: archív Branislava Škripeka

Do čoho v rámci problematiky prenasledovaných kresťanov na Blízkom východe (najmä zo Sýrie a Iraku) by Európska únia ešte mala zasahovať a čo ponechať na rozhodnutiach jednotlivých štátov?

EÚ veľmi málo hovorí o prenasledovaní kresťanov vo svete či v Európe. Vidím to neustále v EP. Hlasno sa ozývajú homosexuáli so svojimi požiadavkami na “nadpráva”, ale to, že dnes je hrdinstvom postaviť sa na stranu tradičnej rodiny, či nosiť krížik na krku, sa nehovorí nahlas. Konkrétny príklad z posledného letného rokovania v Štrasburgu. V správe, ktorú predkladal kolega Kukan, vypadla zmienka o tom, že sú kresťania prenasledovaní. Osobitne sa hlasovalo o tom bode a väčšina bola proti. Jednoducho, akoby prenasledovanie kresťanov ani neexistovalo. EP by mal riešiť len to, čo je v jeho kompetencii a nezasahovať do subsidiarity štátu. Aj preto som hlasoval proti kvótam, ktoré nám mali určiť, koľko utečencov máme prijať. Ale musím povedať, že som hlboko sklamaný z postoja pána premiéra a vlády. 100 utečencov, ktorých sa rozhodli prijať, je zúfalo malé číslo. O to viac, keď len mladí ľudia z projektu Kto pomôže, dokážu pomôcť 100 rodinám.

foto: archív Branislava Škripeka

Malo by Slovensko a iné krajiny EU prijímať medzi utečencami aj moslimov?

Treba pomáhať tým, ktorí to potrebujú a sú v ohrození života. Ale ak chceme skutočne integrovať utečencov, tak by to mali byť v prvom rade tí, ktorí tú chcú žiť a tí, ktorí sú nám kultúrne blízki. Na Slovensku nemáme mešitu a ani veľké moslimské komunity, ktoré by dokázali pomôcť s integráciou. Preto som za to, aby sme prijali na Slovensko kresťanské rodiny a moslimom pomohli iným spôsobom. Nemôžeme predsa nikoho nútiť, aby zostal v našej krajine, keď tu nemá žiadne zázemie. Tiež je treba povedať, že drvivá väčšina utečencov sa po upokojení situácie u nich doma chce vrátiť do domoviny a nie žiť v cudzine. Presne ako drvivá väčšina z nás.

foto: archív Branislava Škripeka

ISIS používa na dobývanie území rôzne taktiky, medzi inými aj spiace komandy, ktoré sa aktivujú v čase útoku, respektíve tesne pred ním. Ako bude zabezpečené, že medzi utečencami sa nebudú nachádzať takéto osoby?

Azylová politika je v kompetencii vlády SR. Na túto otázku by vám vedeli presne odpovedať rezortný minister či predstaviteľ úradu. Podľa mojich informácií, každý žiadateľ je prísne preverovaný, aj SIS-kou. Táto bezpečnostná previerka trvá rok. Takže je tu minimálna hrozba, že by sem prišli teroristi. Ale, ak bude chcieť niekto raz spáchať nejaký atentát v SR, nepotrebuje k tomu vyhľadovaných a úbohých azylantov. Veď len únos prezidentovho syna dodnes nebol vyriešený a tiež vražda Róberta Remiáša.

Aké opatrenia by podľa Vás malo prijať Slovensko, ako sa pripraviť, pokiaľ bude prijímateľom väčšieho množstva utečencov?

Dobrym príkladom nám môže byť Rakúsko. Tam si utečencov "porozoberali" do menších miest a úspešne ich integrujú. Preto aj veľmi vítam projekt spoločenstva Ladislava Hanusa Kto pomôže. Pána premiéra som osobne v liste vyzval k spolupráci s týmto projektom. Odpoveď od neho som dodnes nedostal.

Cirkev pozná príbehy migrantov naprieč Starým i Novým zákonom. Ako by sme k téme utečencov a migrantov mali ako kresťania na Slovensku pristupovať my?

Viete, až mi je to ľúto, koľko nenávisti a strachu sa Slovenskom šíri. A pritom ako kresťania by sme mali mať jasno v tom, že utekajúcim ľuďom v núdzi a zúfalstve treba pomáhať. Veď aj Ježiš bol utečenec, keď s ním Mária a Jozef utekali do Egypta. A pri opise posledného súdu ľudí Ježiš Kristus povedal, že máme prichýliť pociestnych a aj o ľudí v núdzi sa starať. A podľa toho nás prijme alebo neprijme do večného príbytku. Myslím, že je to dostatočne jasné. Treba však povedať, že ekonomickí migranti, ktorí chcú prísť do Európy len pre lepšie sociálne dávky, sa musia vrátiť domov. Naučiť sa remeslu a doma budovať svoju krajinu.

Tomáš Horváth, Bernadetta Múdra

foto: Anton Frič

Foto: archív GKCH PO

Pobyt ukrajinských rodín v Tatrách

Ťažká situácia rodín a správy v médiách o Ukrajine inšpirovali Patrika Kolesára z Horskej chaty Encián na Skalnatom Plese natolko, že oslovil Gréckokatolícku charitu Prešov s ponukou zorganizovať pobyt vo Vysokých Tatrách pre rodiny s deťmi z ukrajinskej vojnovnej zóny. Jeho nápad sa stal skutočnosťou v týždni od 4. do 10. mája 2015 vďaka spolupráci viacerých organizácií.

Dopravu z Užhorodu do Košíc a pobyt v turistickej ubytovni Viola Veľká Lomnica zabezpečila Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar - pobočka pre východné Slovensko a z karpatskú Ukrajinu - z verejnej zbierky realizovanej prostredníctvom platformy Dobrá krajina. Stravovanie rodín, vysokohorské poistenie, návštevu múzea a prepravu z Košíc do Lomnice a späť zabezpečila Gréckokatolícka charita Prešov z prostriedkov verejnej zbierky Slovenskej katolíckej charity. 18 účastníkov pobytu sprevádzali sestry z rehole Congregatio Jesu (CJ) pôsobiacej v Užhorode: sestry Marietta Nagyová, Mária Králiková z Ružomberka, CJ a dobrovoľníčka Irena Nagyová.

Za zmienku stojí to, že proruský citiaci obyvatelia z východnej Ukrajiny, z ktorých sa stali utečenci sú v súčasnosti prijímaní ľuďmi zo západnej Ukrajiny. Pobyt vo Vysokých Tatrách bol pripravený najmä pre matky s deťmi. Muži zostali v táboroch na Ukrajine, keďže každú chvíľu hrozí celková mobilizácia. Júlia z Kramatorska o situácii v krajine povedala: „Minulý rok sme z oblasti odišli s manželom a našimi tromi malými deťmi ešte v letných veciach. Doma zostali naši starí rodičia, dvaja bratia a sestra s rodinou. Oni už peniaze na cestu nemali a teraz nám veľmi chýbajú. Doma sme mali svoj dom, prácu

a tu sme na ťarchu cudzím ľuďom. Práve nám z domova volali, že ďalšiu časť mesta znova bombardovali, preto aby sme sa nevracali. Nevieme, čo bude ďalej...”

Patrik Kolesár pripravil v Tatrách pre rodiny program vo forme bezplatnej návštevy wellness v Grandhoteli Praha Tatranská Lomnica a lanovkový výstup na Skalnaté Pleso. Okrem toho rodiny absolvovali túry na Popradské pleso, Hrebienok, túru k Studenovodským vodopádom a navštívili múzeum venované histórii lyžiarskych športov v Poprade. Počasie bolo počas pobytu príjemné, a tak mohli všetci načerpať dostatok nových síl v krásnej prírode našich slovenských veľhôr.

S Ukrajinou zostávame naďalej spojení v modlitbách a prosíme o pokoj v krajine.

Mária Rajnáková, GKCH PO

Podporiť zbierku na Ukrajinu môžete ľubovoľným príspevkom aj naďalej na číslo účtu 2945463097/1100, variabilný symbol 217 (účet vo forme IBAN: SK 93 1100 0000 0029 4546 3097), alebo priamo na stránke www.charita.sk/ukrajina.

Foto: archív gr. kat. seminár Užhorod

Novinky v projekte Adopcia na diaľku®

Ochota slovenských darcov, ktorí pomáhajú deťom v núdzi prostredníctvom projektu Adopcia na diaľku® v 7 krajinách, prináša ovocie. Vďaka vašej podpore môžeme zaradiť do programu deti a študentov z nových oblastí.

Začínáme spoluprácu s grécko-katolíckym seminárom v Užhorode

Slovenská katolícka charita začína spoluprácu s gréckokatolíckym seminárom bl. Teodora Romžu v Užhorode, kde chceme podporiť štúdium a vzdelávanie bohoslovcov v rámci nášho projektu Adopcia na diaľku®. Počas pracovnej cesty sme koncom minulého roka navštívili aj tento seminár a stretli sme sa s rektorom otcom Petrom Pavlom Bereshom. Otec Petro nám priblížil situáciu Cirkvi na Ukrajine a tiež študijné možnosti bohoslovcov, ktorí sa v tomto seminári vzdelávajú. Situácia je tam naozaj zložitá. Štát Cirkve finančne nepodporuje. Kňazi musia vyžiť z tých financií, ktoré im môžu poskytnúť za ich službu vo farnosti veriaci. Nakoľko je situácia na Ukrajine ťažká a sociálne pomery sa zhoršujú, príspevky veriacich pre Cirkve sa znížili v posledných mesiacoch v niektorých farnostiach až o polovicu. Náklady na štúdium jedného bohoslovca v seminári sú približne 200-220 eur mesačne. Mnoho študentov je zo sociálne slabších pomerov a rodičia mnohokrát nemajú financie, aby na štúdium mohli prispieť, alebo majú možnosti prispieť len veľmi nízkou časťou. Seminár si preto musí hľadať prostriedky na pokrytie študijných výdavkov. V seminári študuje momentálne 70 bohoslovcov. Pomôcť v tejto zložitej situácii Cirkvi na Ukrajine chceme aj my, a to prostredníctvom podpory študentov, ktorí majú len jedného rodiča, sú z chudobnej rodiny alebo z iných vážnych dôvodov na štúdium prispieť nemôžu. Študenti sa venujú aj práci s deťmi a mládežou. Pripravujú olympiády, súťaže a iné vzdelávacie a voľnočasové aktivity. Veríme, že k našej snahe pomôcť týmto mladým ľuďom v ich vzdelávaní ako aj vytváraní podmienok, aby mohli formovať a postupne žiť svoje kňazské povolanie, sa zapojíte aj vy. Vopred ďakujeme za vaše modlitby, propagáciu podpory štúdia ukrajinských bohoslovcov ako aj za váš jednorazový alebo pravidelný finančný príspevok.

Rozširujeme našu pomoc vo Vietname

K 173 deťom, ktoré vďaka pomoci slovenských darcov aktuálne vo Vietname podporujeme, pribudnú ďalšie deti, ktoré sú v núdzi a to z novej oblasti. Našu pomoc rozširujeme do diecézy Vinh (nie je totožná s diecézou Vinh Long), ktorá sa nachádza v severnej časti centrálneho Vietnamu a patrí k arcidiecéze Hanoi. Diecéza Vinh má rozlohu 30 783 km². Východná strana územia susedí s Východným morom a západná strana územia siaha až po horu Truong Son. Polia na tomto území sú veľmi malé, korytá riek sú plytké a úzke, ich sklon je príliš strmý a dĺžka riek je krátka. Počas monzúnov sú tu časté prírodné katastrofy (cyklóny, privalové dažde, záplavy, zosuvy pôdy). Väčšina obyvateľov tejto oblasti sa živí rybolovom a poľnohospodárstvom, takže vo svojom každodennom živote musia čeliť mnohým problémom. Do projektu pomoci preto zaraďujeme prvých 20 detí, ktoré sú z chudobných rodín z tejto oblasti. Dôraz kladieme najmä na podporu ich vzdelávania a rozvoj schopností dieťaťa. V prípade, že rodina nedokáže zabezpečiť dieťaťu primeranú výživu a zdravotnícku starostlivosť, z príspevku pre dieťa zabezpečujeme aj tieto potreby.

Martina Borčíková

Do pomoci sa môžete zapojiť prostredníctvom našej web stránky www.adopcianadialku.sk alebo napíšte na niektorú z mailových adries: adopcianadialku.ukrajina@charita.sk adopcianadialku.vietnam@charita.sk Za akúkoľvek formu pomoci ďakujeme.

foto: sr. Ivica Kušíková, SSPS

Štvrtstoročie obetavej práce pre SKCH

25 rokov je doba, ktorá zachytáva už istý úsek histórie. Presne 25 rokov pôsobí v Slovenskej katolíckej charite (SKCH) naša kolegyňa Mária Takáčová. Je to etapa, ktorá odzrkadľuje nielen kus jej pracovnej histórie, ale aj histórie organizácie, ktorej túto významnú časť svojho života – energie, času, síl, mravčej práce a nápadov venovala. O jej poslaní, o samotnej organizácii, ako aj výzvach dnešnej doby sme sa pri tejto príležitosti porozprávali a spolu s ňou sa pozreli na začiatky obnovy SKCH, spustenie projektu Adopcia na diaľku® ale aj súčasnosť.

V SKCH pracuješ od roku 1990. Ako si vnímala začiatky – obnovu činnosti SKCH po zmene režimu?

V tom období SKCH (vtedy ÚCHS) spravovala len charitné domovy a organizovala púte pre postihnutých a sociálne slabších do Lúrd v spolupráci so Secours Catholique, resp. lacnejšie rekreačné pobyty v Charitnom domove Dolný Smokovec. Postupne sa zakladali diecézne charity, ktoré začali poskytovať charitatívne a sociálne služby s pôsobnosťou v jednotlivých diecézach.

Ako vnímali charitatívnu činnosť ľudia po páde komunizmu?

Ľudia na Slovensku mali vždy zmysel pomáhať iným, pretože mnohí sami zažili nedostatok či biedu. Napriek tomu, že charitatívno-sociálne služby v bývalom režime nemohli byť tak rozvíjané ako v nekomunistických krajinách, mnohí u nás podporovali misie v rozvojových krajinách, ako sa dalo. Keď po zmene režimu nastal rozvoj organizácií sprostredkujúcich takúto pomoc, ľudia sa v nevidanom množstve zapájali do podpory a dodnes sa pridávajú k pomoci tým, ktorí sú na to odkázaní. Hoci ani u nás pre mnohých situácia nie je

ľahká, uvedomujú si, že vo svete niektorí nemajú ani základné životné potreby – výživu, zdravotnícku starostlivosť, právo na vzdelanie.

Na ktoré projekty, aktivity SKCH si zo začiatku 90. rokov spomínaš najradšej?

Prvým veľkým a zároveň doteraz úspešným projektom SKCH bola Adopcia na diaľku®, ktorú sme rozbehli koncom roka 1996.

Je jednoduchšie robiť charitatívnu činnosť dnes, alebo to bolo jednoduchšie v 90. rokoch?

Myslím, že po revolúcii v 90. rokoch štát poskytoval vyššie príspevky humanitným organizáciám, a teda aj diecéznym charitám. Poskytované dotácie sú každým rokom nižšie, čo spôsobilo, že diecézne charity boli nútené postupne zatvárať niektoré svoje zariadenia. V tom zmysle je činnosť takýchto organizácií v súčasnosti náročnejšia. Na druhej strane máme teraz viac skúsenosti a možností poučiť sa napr. od partnerských organizácií v zahraničí a naše aktivity zlepšovať, resp. rozširovať.

S akou pracovnou pozíciou sa spájajú tvoje začiatky v SKCH?

Po mojom nástupe som zodpovedala za sekretariát a pokladňu a keďže kolegyňa z mzdovej účtarne onedlho odchádzala do rehole, prebrala som aj mzdovú agendu. V tých rokoch sa ešte mzdy, práceneschopnosť či pracovné úrazy vypočítavali na ústredí Charity aj pre sestry a zamestnancov vo vtedajších 18 charitných domovoch. Práca na Adopcii na diaľku® mi „prischla“ v roku 1999.

Čo pre teba znamená práca v SKCH? Je to práca ako každá iná, alebo vnímaš isté rozdiely? Ak áno, v čom?

Agenda na projekte Adopcie je veľmi rozsiahla a pestrá, vyžaduje naozaj veľa času i energie, takže práca často „chodí“ so mnou aj domov (preklady listov, reportov z centier...). Ale nevymenila by som ju za žiadny iný projekt. Je to práca, ktorá sa nedá robiť neosobne, keďže za ten čas poznám osudy nejedného z našich prispievateľov i podporovaných detí.

V ktorom roku začal projekt Adopcia na diaľku® a ktorá krajina bola prvou?

Začínali sme v roku 1996 s Indiou a Bosnou-Hercegovinou, ktorá sa vtedy spamätávala z vojnového šoku.

Aké dôvody viedli k začatiu tohto programu a čo je jeho cieľom?

V Indii sestra Maria Goretti Quadros, SRA, hľadala ďalšie možnosti získať finančnú pomoc hlavne pre vzdelávanie núdných detí v štáte Karnataka a od Charity Praha dostala tip na spoluprácu s SKCH. V Bosne-Hercegovine zase františkánska sestra Jelenka Puljić, ktorú nazývali aj chorvátskou matkou Terezou, robila všetko, aby zachraňovala deti, rodiny a siroty, zničené vojnovým konfliktom, a cez Dr. Jozefa Mikloška sa nakontaktovala na SKCH. Koncom roka 1996 sme oslovili s touto ponukou verejnosť na Slovensku cez Katolícke noviny a obratom sa prihlásil nečakaný počet záujemcov, sotva sme stíhali vybavovať poštu. Odvtedy ku dnešnému dňu už registrujeme 6205 štedrých darcov, ktorí v rámci Adopcie na diaľku® buď jednorazovo, príležitostne alebo pravidelne už dlhodobo prispievajú svojou podporou.

Koľkým krajinám aktuálne SKCH cez Adopciu na diaľku® pomáha?

V súčasnosti SKCH sprostredkováva pomoc pre deti a študentov zo 7 krajín: Albánsko, Haiti, India, Kazachstan, Uganda, Ukrajina a Vietnam.

Za ktoré krajiny si osobne zodpovedná?

Zodpovedám za pomoc v Albánsku, kde spolupracujeme so sestrou Magdou Cerovskou, saleziánkou, a v Indii za 9 sociálnych centier a jeden kňazský seminár.

Ako vnímaš vzťah Slovákov voči charitatívnym dielam?

Ako som už spomenula, Slováci majú veľké srdcia ochotné pomôcť, a aj napriek vlastným problémom stále dokážu podať pomocnú ruku tým, ktorí sú biedni, bezprávi, slabí, vyčlenení na okraji spoločnosti.

Našej kolegyni Márii želáme a vyprosujeme pre jej prácu a poslanie veľa Božieho požehnania, síl a entuziazmu.

Martina Borčíková

Fotografie:

1. sestry SRA v Honavare (Misijná kongregácia Kráľovnej apoštolov spravuje viaceré partnerské sociálne centrá v Indii)
2. podporované dievčatko Starel z centra BPKS Honavar
3. spoločenské hry detí - centrum Sadhana, Allanki pri Honavare
4. ríkša na prepravu medzi jednotlivými centrami

2

3

4

foto: sr. Ivica Kušíková, SSPS

Pomôcť chudobným a znevýhodneným deťom môžete aj vy a to modlitbou, propagáciou projektu Adopcia na diaľku®, či jednorazovým alebo pravidelným príspevkom pre konkrétne dieťa, centrum, školu alebo detský domov. Viac informácií o projekte, a možnostiach zapojenia sa do darcovského programu nájdete na: www.adopcianadialku.sk, alebo sa môžete informovať telefonicky na tel. č. 02/5443 1506. SKCH zároveň ďakuje všetkým darcom a podporovateľom (aj anonymným) za akúkoľvek formu podpory a tak aj za zlepšenie situácie detí v núdzi.

foto: Bernadetta Múdra

Projekt Train to Care

Projekt Train to Care na podporu zdravia a prevencie je určený pre slovenských opatrovateľov a opatrovateľky, ktorí pracujú v Rakúsku majú platnú živnosť a sú poistení v Rakúskej sociálnej poisťovni SVA. Slovenská katolícka charita realizuje projekt v spolupráci s Caritas Rundum Zuhause betreute.

Vďaka podpore Rakúskej sociálnej poisťovne (SVA), Rakúskej hospodárskej komore (WKO) a Viedenskej hospodárskej komore (WKO Wien) môžu záujemcovia absolvovať tréningy doma na Slovensku v rodnom jazyku a za symbolický poplatok 15,00 € za deň kurzu. Bežná cena takýchto tréningov sa pohybuje od 70,00 € do 100,00 € za deň kurzu. Tréningy, ktoré SKCH realizuje trvajú 2-4 dni a konajú sa na dvoch miestach v Bratislave a v Dolnom Smokovci. Slovenskí opatrovatelia a opatrovateľky si môžu v roku 2015 vybrať jeden z 5 rôznych tréningov: 1. Komunikácia a starostlivosť o osoby trpiace demenciou/Validácia podľa Naomi Feil 2. Kinestetika v opatrovateľskej činnosti 3. Vylepšenie znalosti nemčiny vo vedení dokumentácie a komunikácia v opatrovaní 4. Fit for Care/Prevencia konfliktov a ich riešenie a zaobchádzanie so záťažou v opatrovaní 5. Starostlivosť v poslednej fáze života.

„Pre Charitu na Slovensku aj v Rakúsku je dôležité, aby sa starí ľudia cítili dobre a mali profesionálne opatrovanie, ale aj to, aby bola poskytnutá profesionálna podpora osobám, ktoré ich opatrujú počas celého dňa“ uviedol Radovan Gumulák, generálny sekretár SKCH.

Projekt odštartoval 2-dňovým kurzom *Starostlivosť v poslednej fáze života* dňa 21.5.2015 v Bratislave, ktorý pre 14 opatrovateľiek pracujúcich v Rakúsku v 24-hodinovej starostlivosti, viedla Mgr. Anna Michňová, vedúca sestra Nemocnice Zelený sen v Banskej Bystrici. Účastníčky boli nesmierne nadšené, že existuje možnosť zúčastniť sa takéhoto tréningu a ocenili predovšetkým výbornú prácu pani lektorky, ale aj koordináciu celého kurzu zo strany SKCH. Rovnako vďačná za možnosť zúčastniť sa tohto kurzu bola aj pani Monika, len ako uviedla je veľká škoda, že nie je viac takýchto príležitostí a opatrovateľky môžu absolvovať iba jeden kurz za rok.

O týždeň neskôr v dňoch 28.-29.5.2015 sa konal kurz *Fit for Care/Prevencia konfliktov a ich riešenie a zaobchádzanie so záťažou v opatrovaní*. 11 účastníčok si veľmi pochvalovalo profesionalitu lektorky doc. Patrície Dobříkovej z Trnavskej Univerzity, aj to že sa mohli počas dvoch dní zastaviť a venovať sa sebareflexii, na čo pri svojej náročnej práci vôbec nemajú čas. Jediné čo všetkým účastníčkam prekážalo bola krátkosť kurzu. Pani Jana by bola rada, keby tento tréning trval dlhšie, dva dni je podľa nej málo. Rovnako ako ostatným účastníčkam sa jej ťažko lúčilo a nechcelo sa jej ísť domov, pretože vytvorili veľmi dobrý kolektív aj vďaka pani lektorky, ktorá podľa jej slov bola fantastická. Pani Jane bude síce smutno, ale pevne verí, že sa niekedy na budúci rok spoločne stretnú na ďalšom tréningu.

V júni PaedDr. Mária Čunderlíková z Centra Memory počas kurzu *Komunikácia a starostlivosť o osoby trpiace demenciou* oboznámila 18 účastníkov s ochorením demencie, ktoré postihuje čoraz viac seniorov nielen v Rakúsku, ale na celom svete, Slovensko nevynechajúc. Správna a včasná diagnostika je nesmierne dôležitá, bez nej je život chorého a aj jeho okolia náročný a ťažký. Zvlášť pre opatrovateľov, ktorí trávajú s klientmi 24-hodín denne, je dôležité poznať príznaky a prejavy tohto ochorenia. Podľa pani Kataríny, je pre opatrovateľov veľmi dôležité, aby poznali prejavy tohto ochorenia, lebo iba v takom prípade vedia ako správne reagovať a komunikovať s klientom. Vďaka tomu môžu opatrovatelia chrániť samých seba pred vyhorením a psychickou záťažou, ktorú starostlivosť o ľudí trpiacich demenciou so sebou prináša. Druhá časť tohto 4-dňového tréningu, *Validácia podľa Naomi Feil*, je naplánovaná na október a bude ju viesť Mgr. Mária Wirth, PhD.

Začiatkom júla pricestovala do Bratislavy pani Alena Kubes, trénerka kurzu *Kinestetiky v opatrovateľskej činnosti*. Pani Kubes sa narodila v Českom Krumlove a už dlhé roky žije a pôsobí v Rakúsku, kde učí na zdravotnej škole a pracuje ako trénerka kinestetiky. Kinestetika je u nás ešte stále neznámym pojmom a možnosti zúčastniť sa takéhoto kurzu na Slovensku prakticky neexistujú. Aj preto je o kurz veľký záujem zo strany opatrovateľiek, avšak z dôvodu zachovania čo najvyššej kvality, je počet účastníkov obmedzený. Zúčastniť sa práve kurzu kinestetiky bolo správne rozhodnutie a dobrá voľba aj pre pani Zuzanu, pretože si uvedomuje, že je veľmi dôležité ovládať kinestetiku a to hlavne z dôvodu prevencie zdravia. Sama pozná niekoľko prípadov, keď opatrovateľky kvôli nesprávnemu zaobchádzaniu s klientom prišli k úrazu a museli stráviť niekoľko týždňov na PNke. Mnohí klienti, o ktorých sa opatrovatelia starajú majú obmedzené pohybové schopnosti a musia celý deň stráviť pripútaní na lôžko alebo na invalidný vozík. Preto je veľmi dôležité vedieť ako správne manipulovať s týmito klientmi a ako ich polohovať. Uľahčí to život nielen opatrovanému, ale aj jeho opatrovateľovi. Kurz kinestetiky trvá celkovo štyri dni a jeho druhá časť bude prebiehať v októbri.

Projekt Train to Care bude pokračovať na jeseň 2015, a veríme, že prinesie osoh všetkým účastníkom. Na jesenné termíny kurzov sú ešte voľné miesta, pre tých ktorí spĺňajú podmienky účasti a majú záujem je možnosť sa prihlásiť na telefónnom čísle **0910 842 600**, alebo mailom na adrese **ttc@charita.sk**. Viac informácií o tomto projekte sa nachádza na stránke **www.traintocare.sk**.

Monika Pribelová

Caritas **SLOVENSKÁ KATOLÍCKA Charita**
Rundum Zuhause betreut **blízko pri človeku**

Train to Care

Program – na podporu zdravia a prevenciu pre samostatné opatrovateľky a opatrovateľov

Termíny 2015/2016
Slovensko

© Lukas Beck

Dbajte na Vaše zdravie a rozšírite si Vaše opatrovateľské znalosti

foto: Tomáš Horváth

Spoločne zlepšujeme život komunity v Kibeho

V júni tohto roku sme začali s projektom v Rwande, ktorého cieľom je zlepšiť životné podmienky pre ľudí žijúcich v chudobnom regióne na juhu krajiny. Aktivity prebiehajú v spolupráci so sestrami Pallotínkami, pričom sa v čo najväčšej miere zapája do rozvoja aj miestna komunita.

Podpora zdravotného strediska v Kibeho a aktivít na podporu obyvateľov v jeho okolí vznikla na základe núdze miestnych obyvateľov, ktorí žijú často v hraničných životných podmienkach. Aj napriek tomu, že stav zdravotníctva v Rwande je na pomery kontinentu v relatívne dobrom stave, pomoc sa tým najchudobnejším často nedostane. Projekt sa preto zameriava na najzraniteľnejšie skupiny v oblasti Kibeho a snaží sa zlepšiť ich situáciu z dlhodobého hľadiska, hľadá efektívne cesty, ako pomôcť miestnej komunite postaviť sa na vlastné nohy a čo najviac ju zapojiť do samotnej pomoci.

Projekt SKCH v Rwande bude pokračovať až do konca roka 2015 a zameriava sa na päť špecifických oblastí, ktorými sú zlepšenie dostupnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti, zvýšenie kvality a nutričnej hodnoty stravy (najmä pre podvyživené deti), zlepšenie podmienok na bývanie, zlepšenie dostupnosti vzdelania a predchádzanie chorobám a identifikácia individuálnych potrieb ľudí z komunity. Na dosiahnutie týchto cieľov realizuje SKCH so sestrami

Pallotínkami niekoľko aktivít, z ktorých prvé začali v júni tohto roku.

Medzi prvými aktivitami na zlepšenie životných podmienok komunity v Kibeho bola distribúcia zajacov deťom s HIV, ktoré sú zapojené do programu v Zdravotnom stredisku Kibeho. Sestra Berthilde, ktorá je zaň zodpovedná, sa týmito deťom venuje so špeciálnou vášňou. Počas monitorovacej návštevy nám vysvetľovala, že tieto deti je potrebné motivovať. Po tom, ako sa v určitom veku dozvedia a pochopia, akou chorobou trpia, môžu nastať psychické problémy. Dieťa si myslí, že už nič v živote nedokáže, stráca motiváciu a radosť. Preto je ich potrebné nadchnúť pre rôzne aktivity a dávať im zodpovednosť, vysvetliť im, že sa dokážu o seba postarať a žiť plnohodnotný život. Každé dieťa s HIV, ktoré patrí do podporného programu, preto dostalo párik zajacov (samca a samicu) a ich úlohou je starať sa o ne, všetko pod dohľadom sociálneho pracovníka (resp. v čase prítomnosti aj dobrovoľníka/dobrovoľníčky zo Slovenska).

Nakoľko sa mnoho rodín v Rwande stravuje iba plodinami, ktoré si sami dopestujú, a často majú len obmedzené možnosti na pesto-

vanie, môžu sa ich deti ocitnúť v stave podvýživy. Až potom sa im venuje zvýšená pozornosť. Zo strany štátu má takéto dieťa nárok na 1L mlieka za deň. Keď však dieťa prinesie, alebo jeho matka sama vyzdvihne, tento liter mlieka do rodiny, ktorá má 8 hladných členov, nikdy sa mu nedostane dostatok. Situáciu je preto potrebné riešiť z dlhodobého hľadiska. Rodičia detí, ktoré trpia podvýživou, majú možnosť zúčastniť sa školenia v Zdravotnom stredisku Kibeho, kde sa dozvedia o tom, ako sadiť a starať sa o ovocné stromy. Na konci školenia sú pripravené pre každú rodinu dva ovocné stromy rôznych druhov – avokádo, mango, marakuja, papája a iné. Takto si môžu stromy zasadiť na vlastnom pozemku a dopestovať nové druhy vitamínov pre všetkých členov rodiny.

stribuované miestnej komunite semiačka plodín, ktoré si budú môcť pred obdobím dažďov zasadiť na vlastných poliach. Niektoré deti prestali chodiť do školy z finančných dôvodov ich rodín. Aj za stravu, ktorá je zákonom nariadená pre školákov, ktorí zostávajú na vyučovaní počas celého dňa, je potrebné platiť. Rodinám, ktoré nezvládajú školské náklady, bude poskytnutá podpora, aby deti neboli ukrátené o tak dôležitú príležitosť, akou je vzdelanie. Všetky tieto aktivity sú možné iba vďaka štedrosti slovenských darcov. Za vašu podporu a solidaritu vám v mene ľudí z komunity v Kibeho srdečne ďakujeme. Viac informácií môžete nájsť na web stránke www.postnakrabicka.sk.

Tomáš Horváth

Sociálni pracovníci Zdravotného strediska Kibeho a v súčasnosti aj dobrovoľníčka SKCH Janka pravidelne navštevujú rodiny z okolia a okrem rozdávania liekov a kontroly zdravotného stavu identifikujú aj špecifické potreby danej domácnosti. Rwanda sa nazýva aj krajinou tisícich hôr a mnoho domov je postavených práve na nerovnom povrchu. Nakoľko sú domy veľmi jednodu-

ché, často postavené iba z hliny, slamy a niekoľkých drevených trámov, a nemajú základy, pri silnom daždi môže prísť k ich podmytiu. Žiaľ, pri takýchto situáciách už nejedno človek zahynul vo vnútri padajúceho domu. Okolo týchto domov bude z projektu urobená zábrana, z vrchnej strany, aby sa prúd vody v prípade silného dažďa rozrážal a nevyvíjal na spodnú časť domu silný tlak. V iných rodinách sme našli diery v strechách, ktoré spôsobujú, že sa deti s rodičmi musia občas v dome aj počas noci presúvať a hľadať suché miesto, kde si znova ľahnú. Problémom býva aj úplná absencia dverí, či dier v stenách, cez ktoré dovnútra preniká hmyz a obyvatelia domu nie sú pred okolím ničím chránení. Takýmto rodinám zakúpime dvere, respektíve steny potiahneme omietkou a vytvoríme tak súvislú vrstvu. Niektorí ľudia trpia absolútnym nedostatkom mnohých vecí. Napríklad Pán Kalenze (na fotografii vľavo) spáva na plesnivom matraci, pod ktorým dokonca žil potkan, nemá prácu ani rodinu, na ktorú by sa mohol obrátiť, pretože o ňu prišiel počas krvavej genocídy v roku 1994. Projekt má ešte mnoho aktivít, ktoré budú realizované v tomto roku. Z výťažku zbierky bude napríklad opravená kuchyňa v zdravotnom stredisku, kde sa miestne ženy učia variť a pripravovať nutrične bohatú stravu. Tak isto budú na konci leta di-

„Spolupráca so sestrami Pallotínkami je pre nás mimoriadne dôležitá. Táto kongregácia žije s komunitou v Kibeho, ako aj na iných miestach Rwandy, a pozná príbehy konkrétnych ľudí, ich potreby, kultúru a históriu. Vďaka tomu môže byť rozvoj realizovaný efektívne a zmysluplne. Bez partnera, ktorý pôsobí v danej krajine, môže prísť k nesprávnej analýze potrieb, nakoľko neexistuje dostatočná osobná skúsenosť, ktorá prináša informácie, ktoré nie je možné zozbierať za krátky pobyt v úplne cudzej kultúre.“

Tomáš Horváth, projektový koordinátor SKCH

foto: Tomáš Horváth

foto: Caritas Internationalis

Tri mesiace po zemetrasení v Nepále "Charita prenáša hory"

Aj po vyše troch mesiacoch po ničivom zemetrasení v Nepále, ktoré uplynuli v sobotu 25. júla 2015, sa charita snaží svoju pomoc neustále rozširovať a ešte pred začiatkom monzúnových dažďov zasiahnuť aj tie najvzdialenejšie oblasti v krajine.

Mainindra Malla, vedúci prevádzkového programu Charity Nepál hovorí: "Charita Nepál prenáša hory, aby sa dostala k ľuďom v núdzi. A to doslova. Vodiči našich nákladných vozidiel odstraňujú skaly z ciest a svahov v jednej z najhoršie postihnutých oblastí Sindhupalchowk. Oddaná práca a horlivosť humanitárnych pracovníkov charity v Nepále pomáha prekonávať mnohé problémy, ktoré sú spôsobené zosuvmi pôdy a zlým počasím. Pomoc a podpora sa dostala aj do odľahlých oblastí, kde je potrebná najviac. Snažíme sa v našich aktivitách nepoľavovať a pokračovať aj naďalej, aby sme boli vždy jeden krok pred monzúnovými dažďami a zabezpečili ľuďom aspoň nevyhnutnú pomoc."

Sieť Caritas spája viac ako 160 katolíckych humanitárnych organizácií, s ktorými v súčasnosti spolupracuje Charita Nepál. Spolu s miestnymi partnermi, združeniami a dobrovoľníkmi pomáhajú v desiatich najhoršie zasiahnutých oblastiach krajiny vrátane Gorkhy a Sindupalchowk. K dnešnému dňu charita v Nepále pomohla takmer 300 tisíc obyvateľom, z toho 59 tisíc domácnostiam poskytla humanitárnu pomoc, vodu, núdzové a hygienické balíčky pomoci, ktoré obsahujú dezinfekčné tabletky, mydlo, prací prostriedky, zubné kefky a zubné pasty.

V dedine Chandan v oblasti Kavrepalanchok opisuje 74 – ročná obyvateľka Mishra, že v okamihu, keď jej dedinu zasiahlo zemetrasenie,

nie, cítila sa ako hodená na zem. Svoj zážitok opisuje ako stav bytia, keď duša opúšťa telo. Členovia jej rodiny a rovnako aj iní miestni obyvatelia sú príjemcovia pomoci, ktorú potrebujú na prežitie počas monzúnového obdobia. V súčasnosti je prioritou charít pôsobiacich v Nepále najmä oplechovanie poškodených striech domov. Napríklad v oblasti Kaverpalanchok dostalo už 314 domácností (približne 1570 ľudí) podobné pokrytia striech, aby mohli ochrániť svoje dočasné prístrešky pred prichádzajúcim obdobím dažďov.

Otec Pius Perumana, riaditeľ Charity Nepál hovorí: "Priblížili sme sa k trojmesačnému výročiu a Charita Nepál plánuje so svojimi partnermi aktivity v dlhodobom horizonte. Vieme, že po núdzovej fáze pomoci, musíme teraz zabezpečiť najmä to, aby ľudia mali prostriedky na každodennú obživu. Opravy zničených domov musia byť urobené naozaj dobre. Uvedomujeme si, že našimi skutkami prinášame nádej v lepší život do už rozbitých osudov ľudí v Nepále."

Slovenská katolícka charita je členom medzinárodnej organizácie Caritas Internationalis, ktorá združuje 165 krajín na celom svete. SKCH vyhlásila na Slovensku ihneď po zemetrasení verejnú zbierku na pomoc Nepálu: číslo účtu SK 93 1100 0000 0029 45463097, variabilný symbol 226.

Bernadetta Múdra

foto: archív SKCH

Keď školské tašky majú moc meniť budúcnosť

Už šiesty rok organizujeme Zbierku školských pomôcok pre znevýhodnené deti na Slovensku. Aj školská taška dokáže zmeniť ich realitu, povzbudiť ich a pripraviť na nový školský rok.

Prečo je pomoc deťom pre Slovenskú katolícku charitu (SKCH) taká dôležitá? Deti sú generácia, ktorá prichádza po nás a aktuálne nemá možnosti postarať sa sama o seba, preto predstavuje veľmi zraniteľnú skupinu. Je zároveň rozumnejšie pomáhať ľuďom pri vzniku problémov, ako látať následky. A tak, pokiaľ vyzbrojíme deti vedomosťami, môžu sa v budúcnosti postarať nielen sami o seba, ale aj o druhých. Jedná sa teda o efektívnu a veľmi dôležitú pomoc.

V zahraničí podporuje SKCH deti vďaka projektu Adopcia na diaľku®. Darcovia na Slovensku môžu podporovať konkrétne dieťa pravidelným mesačným príspevkom. No mnoho detí je v núdzi aj u nás, na Slovensku. Pre ne už šiesty rok zbierame školské pomôcky, ktoré im následne odovzdáme, aby tak mohli začať v septembri prípravy a nemať stres ešte aj z toho, že nemajú základné vybavenie.

Počas tohto leta zbierame pomôcky v 43 centrách po celom Slovensku. Darcovia nosia perá, ceruzky, voskovky, peračníky, tašky, zošity a rôzne iné školské pomôcky. Mnoho vecí je nových, ale pre deti zbierame aj použité, no stále funkčné veci. Rodiny, ktorým ich následne odovzdáme, vyberajú diecézne, arcidiecézne a farské charity, ktoré s nimi pracujú počas roka a poznajú mnoho z nich osobne. Pomôcky rozdáme aj deťom v detských domovoch a krízových centrách.

Do pomoci sa v minulých rokoch zapojili jednotlivci, ale aj celé firmy, ktoré zorganizovali vnútrofirémne zbierky a následne nám ich odovzdali. Je veľmi potešujúce vidieť, že ľuďom na Slovensku nie sú ľahostajní druhí, či už sa nachádzajú v rozvojových krajinách subsaharskej Afriky, alebo žijú iba niekoľko kilometrov od nich.

Zbierka školských pomôcok prebieha od 1. júna do 15. augusta 2015 na celom Slovensku. Samozrejme sa potešíme, keď nám ľudia prinesú pomôcky aj neskôr, avšak ak ich budeme mať zbierané už počas leta, ideálne 2 týždne pred začiatkom školského roka, stihneme ich distribuovať deťom načas a dať im pocit istoty, že do školy nastúpia pripravení. Pomôcky je možné priniesť v tomto roku do 43 centier, ktorých zoznam, spolu s ďalšími informáciami o zbierke, sa nachádza na stránke www.charita.sk/pomocky.

Tomáš Horváth

foto: Caritas Internationalis

Kto pomôže, keď nie my?

Obavy, strach, ale aj súcit a úprimná túžba pomôcť – toto všetko v nás vyvoláva fenomén migrantov a utečencov. Ako pomôcť tým, ktorí našu solidaritu naozaj potrebujú? Ako zabezpečiť, aby sa u nás neopakovali problémy multikultúrnej západnej Európy, ale aby pomoc utečencom znamenala obojstranný prínos? Ambicióznu odpoveď na tieto otázky ponúka Spoločenstvo Ladislava Hanusa svojím projektom ktopomoze.sk.

Aktuálna téma

Migranti klopúci na dvere Európy sú jednou z najhorúcejších tém posledných mesiacov. Ich masívny prílev robí vrásky na čele nielen Grécku a Taliansku, no aj ďalším krajinám Európy, ktoré sú ich skutočnými destináciami. Hoci Slovensko medzi ne spravidla nepatrí, v rámci európskej solidarity sa táto téma týka aj nás.

Zároveň so znepokojením sledujeme brutálny postup Islamského štátu v Sýrii a Iraku. Pred jeho terorom len zo Sýrie od vypuknutia občianskej vojny v roku 2011 podľa údajov UNHCR (Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov) ušlo viac ako 4 milióny ľudí (z toho viac ako 1 milión kresťanov), najmä do Jordánska a Libanonu. Tieto krajiny, počtom obyvateľov porovnateľné so Slovenskom, tak čelia prílevu státisícov utečencov. Podobne svoje domovy museli opustiť mnohí obyvatelia irackých miest Mosul, Qaraqosh a ďalších, ktoré sú pod kontrolou Islamského štátu. Desiatky tisíc z nich našli dočasné útočisko v relatívne bezpečnom Kurdistane, severoirackom regióne s metropolou Erbil, kde žijú v utečeneckých táboroch a hľadajú svoju šancu na nový štart.

Nútený odchod z domova sa týka špeciálne tých obyvateľov okupovaných území, ktorí nie sú moslimského vierovyznania. Krutému zaobchádzaniu sú vystavení jezidi (etnicko-náboženské spoločenstvo žijúce prevažne v severnom Iraku) a kresťania. Situácia je o to vážnejšia, že ide o kresťanské komunity, ktoré majú v tomto regióne tradíciu od čias apoštolov. Niektoré z nich patria medzi posledné hovoriace aramejšinou, jazykom Ježiša Krista. Od roku 2003 (zosadenie Saddáma Husajna v Iraku) a následkom sektárskeho násillia medzi šíitmi a sunnitmi a taktiež terroru zo strany Islamského štátu, sa počet kresťanov v Iraku zmenšil z takmer 1,5 milióna na približne 350 000 – menej ako 1% z celkového počtu obyvateľov Iraku. Ich prenasledovanie, zabíjanie a nútený odchod z domova môžu mať za následok výrazné oslabenie, alebo aj úplné vymiznutie kresťanstva z tejto oblasti.

Utečenci a migranti

Slovo „utečenci“ však v mnohých vyvoláva obavy. Internetom kolujú videá a príbehy vodičov kamiónov, v ktorých privesoch sa do Británie chcú dostať mladí muži tmavej pleti. Počúvame o nepokojoch na predmestiach európskych veľkomiest. Málokto by niečo podobné chcel zažívať aj na Slovensku.

Treba si však uvedomiť rozdiel medzi ekonomickými migrantmi, ktorí sa do Európy najčastejšie sťahujú za lepšími životnými podmienkami, a utečencami, ktorí zo svojho domova museli odísť pred reálnou hrozbou prenasledovania alebo aj smrti. Často ide o vzdelaných ľudí, rodiny s deťmi a pod., ktorí sa zo svojho dlhoročného domova museli vysťahovať v priebehu niekoľkých hodín, aby sa vyhli represáliám zo strany ISIS. Títo utečenci majú podľa medzinárodného práva nárok na špeciálnu ochranu a predovšetkým oni sú kandidátmi na úspešné absolvovanie azylového procesu.

My a oni

Ich situácia nenecháva chladnými ani mnohých Slovákov. Jednou z iniciatív, ktorá utečencom prenasledovaným Islamským štátom ponúka pomoc, je projekt **Kto pomôže, keď nie my?**, za ktorým stojí Spoločenstvo Ladislava Hanusa. Táto mimovládna organizácia sa prostredníctvom webovej stránky www.ktopomoze.sk rozhodla nazbierať 1000 dobrovoľníkov, ktorí by boli ochotní spomínaným utečencom podať pomocnú ruku. O čo konkrétne ide?

Kto pomôže, keď nie my?

Hovorí Hugo Gloss, koordinátor tejto iniciatívy: „*Nemôžeme zachrániť všetkých. Preto je naším cieľom pomôcť aspoň tým najzraniteľnejším, rodinám s malými deťmi. Títo ľudia žili svoj spokojný a zabehnutý život v irackých a sýrskych mestách a neopustili by ich, keby ich bezpečnosť a život neboli v bezprostrednom ohrození. Mnohí z nich sú navyše kresťania ako my, a aj preto cítime špeciálnu túžbu im pomôcť.*“

Ako tento plán vyzerá v praxi? Aktivisti zo Spoločenstva Ladislava Hanusa sa rozhodli nazbierať 1000 dobrovoľníkov, ktorí budú ochotní pomôcť stovke utečeneckých rodín úspešne sa zaradiť do slovenskej spoločnosti. Cez stránku www.ktopomoze.sk vybírali vyše 1000 dobrovoľníkov, ktorých v spolupráci s migračným úradom SR a ďalšími organizáciami venujúcimi sa migrácii, medzi ktoré patrí aj Slovenská katolícka charita, plánujú začleniť do procesu integrácie.

Unikátni dobrovoľníci

V čom je tento projekt jedinečný a prečo doňho jeho tvorcovia vkladajú také nádeje? O konkrétnom procese prijatia utečencov hovorí opäť Hugo Gloss: „*Oslovení a vybraní utečenci, ktorí sa rozhodnú prísť na Slovensko (to totiž na rozdiel od Nemecka, Veľkej Británie či Škandinávie bežne nepatrí medzi cieľové krajiny utečencov), budú musieť prejsť štandardným azylovým procesom, kde sa preverí, či majú právo na azyl a či pre našu krajinu nepredstavujú bezpečnostnú hrozbu. No udelením azylu sa ich cesta ešte len začína. Budú sa potrebovať naučiť po slovensky, nájsť si ubytovanie, prácu, začleniť sa do komunity, v ktorej budú žiť. Práve v tom im jedinečne môžu pomôcť naši dobrovoľníci.*“

Každý z prihlásených dobrovoľníkov v registračnom formulári uvádza, akým spôsobom by utečencom mohol pomôcť. Nieкто je ochotný poskytnúť neobývanú chalupu či zaplatiť nájomné na prvých niekoľko mesiacov, pomôcť s vybavovaním na úradoch či nákupmi, učiť slovenčinu, pomôcť s hľadaním práce či prijať utečeneckú rodinu do svojho spoločenstva. Pomocou však bude aj úprimný záujem a pravidelný kontakt s nimi, aby sa v prípade problémov mohli na „svojho dobrovoľníka“ bez obáv obrátiť.

Vzájomným prepájaním utečencov, ktorí na Slovensku nájdu útočisko, s miestnymi spoločenstvami, farnosťami, rehoľami, rodinami a jednotlivcami tak ich integrácia bude oveľa ľahšia. „*Nechceme, aby*

v slovenských mestách vznikali cudzinecké getá, aké poznáme v niektorých mestách západnej Európy. Veríme, že práve sieť dobrovoľníkov tomu dokáže zabrániť. Ich zapojením do integračného procesu sme unikátom aj v rámci Európy,“ hovorí Hugo Gloss.

Čo nám hrozí?

Predstava utečencov žijúcich na Slovensku však vyvoláva vážne aj obavy. Svoj podiel na tom majú médiá i politici, ktorí často nerozlišujú medzi utečencami a ekonomickými migrantmi; negatívny obraz prisťahovalcov žijúcich na predmestiach európskych miest i zakorenené stereotypy, ktoré našu povest „pohostinného národa“ veľmi nepodporujú. Preto by sme sa teda utečencov z Iraku a Sýrie nemali báť?

Predovšetkým, nejde o ekonomických migrantov, ktorí chcú využívať sociálny systém, ale o utečencov; ľudí, ktorí majú nárok na medzinárodnú ochranu, pretože im v domovskej krajine hrozí prenasledovanie alebo smrť. Často sú to ľudia zo strednej alebo vyššej vrstvy, pomerne vzdelaní, ktorí vo svojej domovine museli zanechať život podobný nášmu a rozbehnutú kariéru. Pomocná ruka v podobe dobrovoľníkov pomôže úspešne sa na Slovensku udomáčniť a integrovať do spoločnosti.

Vzájomná integrácia

Ľudia s ochotným srdcom sú často schopní veľkého diela. V prípade práce s utečencami však nepôjde o ľahkú úlohu. Vcítiť sa do postavenia ľudí, ktorí museli opustiť celý svoj predchádzajúci život

foto: Caritas Internationalis

a majú za sebou strastiplnú cestu do Európy, a efektívne im pomôcť, nebude ľahké. Podľa iniciátorov projektu by preto dobrovoľníci mali prejsť špeciálnym školením a zároveň budú mať podporu odborníkov na integráciu, ktorí im pomôžu ich úlohu lepšie zvládnuť.

Vzdelávanie a osвета však budú nesmierne dôležité aj pre samotných dobrovoľníkov a ich okolie. Integrácia utečencov je totiž dvojsmerným procesom: prispôbovať a meniť sa nepotrebujú len azyľanti, ale aj tí, ktorí ich prijímajú. Aby sa u nás dokázali úspešne integrovať a začať nový život, potrebujú cítiť prijatie a podporu. Je na nás, či ich naozaj dostanú.

Hugo Gloss

Sýrske a chaldejské kresťanské komunity existujú na území Iraku od 1. st. Ešte pred 15 rokmi tu žilo 1,5 milióna kresťanov, v súčasnosti ich je však podľa odhadov už len 300 000. Väčšina z nich utiekla kvôli nepokojom a pred hrozbami teroristov Islamského štátu do autonómneho regiónu Kurdistan, na severe Iraku. Mnohí z nich stratili vieru v lepšiu budúcnosť v Iraku a odchádzajú do zahraničia. Sú však aj kresťania,

ktorí svoju domovinu nechcú opustiť a plánujú začať nový život v Kurdistane, s pomocou miestnych diecéz a zahraničných organizácií. KBS v spolupráci s SKCH podporí v Iraku najmä vzdelávacie a formčné projekty – výstavbu detských jaslí, škôlky a pastoračného centra.

foto: Anton Frič

Osemsmerovka - Caritas Europa

A	O	C	N	E	M	E	C	K	O	H	A	R	I	O	K	S	N	A	I	L	A	T	T	A	E	
N	Č	K	U	R	Ó	P	A		J	L	U	X	E	M	B	U	R	S	K	O	G	E	O	M	E	
I	I	D	S	Z	I	N	Á	D	O	R	O	D	N	Ý	M		Z	D	R	R	F	K	U	Ž	E	N
V	E	Í	M	Š		C	Á	O	K	S	U	R	O	L	E	I	B	H	U	Í	S	A	R	I	A	T
O	R	C	A	T	Y	N	Í	V	S	N	Y	C	H	O		O	R	Z	N	N	G	A	N	N	I	Z
G	N	A	Á	C	S	T	I	Í	T		V		K	E	U	R	Í	S	E	Ó	P	P	D	E	.	I
E	A	R		K	P	O	O	Z	Ó	O	G	S	S	T	Á	N	K	V	F	V	A	O		Z	S	
C	-	I	O	4	9		N	L	K	Á	R	R	O	D	S	O	O	N	R	Ý	R	C	L	L	H	M
R	H	T	K		O	R	G	A	Š	A	É	N	I	K	Z	L	Á	C	A	A	I	Í	A	S	O	
E	O	A	S	V		4	6		Đ	Č	C	L	O	E	S	N	S	K	N	Ý	C	N	H	L	K	
H	R	S	E	Š	T	Á	T	A	O	C	K	H	.		Č	L	E	N	C	S	D	K	D	É	S	O
-	A	-	Č		O	R	M	G	A	H	O	L	A	N	D	S	K	O	Ú	N	I	A	Z	Á	N	C
A	R	E	I	E	N	A	Ž	D	J	A	B	R	E	Z	A		S	Ú	Z		V	A	K	T	I	Í
-	V	U	N	P	O	R	T	U	G	A	L	S	K	O	E		V		S	S	B	O	J	I	V	
A	S	R	S	O		C	H	B	U	L	H	A	R	S	K	O	U	D	K	O	B	O	U		O	A
N	A	O	-	K	O	K	S	D	É	V	Š	S	O	M	C	I	Á	O	O	L	N	Y	M		L	L
S	V	P	Y	S	O	Č	U	L	S	E	L	A	W	-	A	-	O	K	C	I	L	G	N	A	S	B
O	O	A	E	T	N	E	O	K	S	N	U	M	U	R	N	L	A	R	M	É	N	S	K	O	Í	Á
B	V	K	M	Á	,	-	T	U	R	E	C	K	O	P	O	S	T	K	Y	T	U	J	Ú		O	N
B	Č	O	S	V	A	N	O	M	R	A	K	Ú	S	K	O	Í		A	S	O	L	O	C	I	Á	S
L	N	K	S	R	U		S	T	A	R	J	O	S	T	L	I	R	O	K	C	I	G	L	E	B	K
V	O	A	S	O	Ó	Ť	Š	V	A	J	Č	I	A	R	S	K	O	S	,		T	S	L	U	Ž	O
B	Y	N		H	K	N	A		R	I	E	Š	N	I	A		B	O	K	T	V	Á	Z	K	Y	
M	I	O	G	C	R	E	S	T	Ó	N	S	K	O	A	Á	R	C	I	E	O	A		A		A	Z
Y	L	M	U	O	K	S	N	Ó	D	E	C	A	M	.	S		Š	P	A	N	I	E	L	S	K	O

Albánsko
Andora
Anglicko a Wales
Arménsko
Azerbajdžán
Belgicko
Bielorusko
Bosna a Hercegovina
Bulharsko
Caritas Europa
Česko
Čierna Hora
Dánsko
Estónsko
Fínsko
Francúzsko
Grécko
Gruzínsko
Holandsko
Chorvátsko
Írsko
Island
Kosovo
Litva

Lotyšsko
Luxembursko
Macedónsko
Maďarsko
Malta
Moldavsko
Monako
Nemecko
Nórsko
Poľsko
Portugalsko
Rakúsko
Rumunsko
Rusko
Slovensko
Slovinsko
Srbsko
Škótsko
Španielsko
Švajčiarsko
Švédsko
Taliansko
Turecko
Ukrajina

Nájdite v osemsmerovke názvy 46 európskych štátov, ktoré sú členmi Caritas Europa prostredníctvom svojich miestnych charít a tajnička vám odhalí poslanie Caritas Europa. Tajnička má 295 znakov.

Tisíc diárov pre Slovenskú katolícku charitu

Poskytnutie pomoci môže mať množstvo podôb. V našom časopise pravidelne informujeme o zbierkach a akciách, ktoré Slovenská katolícka charita (ďalej len SKCH) vyhlasuje na pomoc ľuďom v núdzi. Spoločnosť Excursion Services, distribútor reklamných a darčkových predmetov na Slovensku sa rozhodla venovať SKCH tisíc kusov denných, týždenných a vreckových diárov. Excursion Services je distribučná firma spoločnosti REDA a.s. so sídlom v Brne.

Milan Walter, riaditeľ spoločnosti Excursion Services hovorí: „Činnosť SKCH sledujeme a ceníme si prácu každého z jej zamestnancov alebo spolupracovníkov. Mnohí z nich venujú svoj voľný čas a energiu pomoci iným. Uvedomujeme si, že svoju prácu robia bez nároku na odmenu, a preto sme sa ich rozhodli obdarovať maličkosťou v podobe diárov z nášho sortimentu. Pevne veríme, že ich náš dar poteší, a možno práve vďaka diárom si dokážu lepšie zorganizovať svoj čas.“

EXCURSION
SERVICES

21 MILIÓNOV MUŽOV, ŽIEN A DETÍ NA SVETE JE ZNEUŽÍVANÝCH NA OTROCKÚ PRÁCU
ICH PRÍBEHY ŤA POSADIA NA STOLIČKU

SPOLU PROTI OBCHODOVANIU S ĽUD'MI FILMOVÝ FESTIVAL

2. ROČNÍK

PIATOK 16.10.2015

KOŠICE KASÁRNE/KULTURPARK

VSTUP JE VOĽNÝ, REZERVUJ SI LÍSTOK OD 1. SEPTEMBRA
NA WWW.OBCHODSLUDMI.SK/FESTIVAL

Spolu proti
obchodovaniu
s ľuďmi

PARTNERI

PROGRAM BUDE URČENÝ DOCBEDA PRE STREDNÉ ŠKOLY, VEČER PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ.
V PRÍPADE ZÁUJMU O PRIHLÁSENIE ŠKÔL NÁS MÔŽETE KONTAKTOVAŤ NA STOPTRAFFICKING@CHARITA.SK

obchodovaniu s ľuďmi

Fotky do kampane „Spolu proti obchodovaniu s ľuďmi“ vznikli na tohtoročnom festivale Pohoda. Všetkým, ktorí sa do nej zapojili, chceme veľmi poďakovať.
Viac info na: www.obchodsludmi.sk

